

Ave María

JUNE, 1941

LEMONT, ILL.

LETNIK 33

AVE MARIA
published monthly by
The Slovene
Franciscan Fathers,
LEMONT, ILLINOIS

in the interest of the
Slovene Franciscan Com-
missariat of the Holy
Cross.

Subscription Price:
\$2.50 pre annum.

Naročnina:
\$2.50 letno.

Izven U. S. A. \$3.00

Management —
Upravnštvo
AVE MARIA
P. O. Box 608,
Lemont, Ill.
Telephone: Lemont 494

Printed by
SERVICE PRINTERS
Lemont, Ill.

Entered as second-class
matter August 20, 1925,
at the post office at Le-
mont, Illinois, under the
act of March 3, 1879.
Acceptance of mailing at
special rate of postage
provided for in Section
1103, Act of October 3,
1917, authorized on Au-
gust 29, 1925.

Naročite se na

"AVE MARIA"

ki je glasnik katoliškega življenja slovenskim
izseljencem v Ameriki in porok
zvestobe katoliški Cerkvi.

Več svetih maš

se daruje za naročnike našega lista. Najbolj stalna
je pa sv. maša, ki se daruje vsako prvo nedeljo
v mesecu v naši samostanski cerkvi pri
Mariji Pomagaj v Lemontu.

ROMANJA PRI MARIJI POMAGAJ V LEMONTU v l. 1941

13. julija—Baragov Dan. Blagoslovitev Barago-vega spomenika na Baragovem vrtu ob lemontski groti.
20. julija — Dan Ženske Zveze.
3. avgusta—Romanje prekmurskih rojakov iz Chicago pod pokroviteljstvom društva sv. Križa, društva prekmurskih Slovencev.
10. avgusta—Romanje župnije sv. Štefana iz Chicago.
17. avgusta—Romanje župnije sv. Jurija iz So. Chicago.
5. oktobra—Romanje župnije sv. Roka iz La Salle.

Obenem dan medenega piknika.

Ob vseh slovesnih dneh je program romanja:

Maša pri groti z govorom ob 11. uri.

Po maši kosilo za oddaljene romarje, ki kosilo naroče teden preje.

Popoldan prosta zabava na romarskem gričku.

AVE MARIA

Junija štev. 1941—

—Letnik XXXIII

ŽALOSTNA VEST

MATI BOŽJA NA BREZJAH V DOMOVINI OROPANA SVOJIH SLOVENSKIH ČUVARJEV

Prejeli smo od sobrata v domovini žalostno vest, da je nemška soldateska, ki je pred mesecem zasedla Slovenijo na levem bregu Save, kratkomalo pregnala slovenske frančiske iz lepih Brezij, kjer so toliko let čuvali svetinjo slovenskega naroda, brezijsko Kraljico.

Kratka vest, toda žalostna kot je toliko prežalostnih vesti od vsepovsod, kamor je stopila lopatasta noga germanskega vojaka.

Kaj bi mogli pridejati tej vesti. Žolč se dviguje v človeku. Jeza ne bo pomagala, tolažimo se z vero v pravičnost božjo in z upanjem, da Bog ne bo pripustil, da bi vstal v Evropi tako imenovani "novi red", ki bije vsaki poštenosti v obraz.

Obenem govori vest o vseh naših samostanah v od nemške oblasti zajetih krajev.

Prepodili so naše sobrate iz Maribora, prepodili iz Kamnika, iz Rocnega pri Ljubljani, iz Brežic, iz Sv. Trojice v Slovenskih Goricah in iz Nazareta v Savinjski Dolini.

S seboj so smeli vzeti le to, kar so imeli na sebi, vse drugo je padlo v roke soldateske.

Med temi begunci so tudi naši znani bivši Amerikanci: P. Hugo Bren, P. Benvenut Winkler, P. Odilo Hajnšek, P. Salezij Glavnik. Kam so odšli, poročilo ne pove. Menda v samostana, ki sta še ostala pod italijansko protekcijo, v Ljubljano in Novo mesto. (Poročilo govori, da je na bregu Save, kjer gospoduje Italija, vse mirno in v redu.)

Med vrsticami te vesti lahko bereš, da se je moralo zgoditi isto vsem drugim redovnikom in redovnicam, da preganajo druge svetske duhovnike, da mora vsem našim rojakom trda presti.

Priobčujemo to vest, ker je ena prvih, ki je prišla iz domovine. Prišla je iz Rima po avionu. Pismo je vzel skoraj osem tednov, pismo je bilo cenzurirano od rimskih oblasti.

Vest nas tudi pouči, kako teče meja Nemčije in Italije. Sava deli Slovenijo v nemško in laško plat.

Marija Brezijska, ki si sedaj sama jetnica, pomagaj svojemu rodu. Marija, kraljica miru, kraljica beguncev, kraljica jetnikov, pomagaj našim slovenskim beguncem in jetnikom.

NAŠA POBOŽNOST O BINKOŠTIH

Poživimo v sebi vero v poslanstvo sv. cerkve, ki je istovetno s poslanstvom Kristusovim. "Kakor je Oče mene poslal, tako tudi jaz vas pošljem." Od tod morajo izviri globoko spoštovanje, hvaležnost in pokorčina do sv. cerkve, pa tudi trdna volja, vsepovsod sodelovati s sv. cerkvijo!

*

Ljubimo in cenimo sveti krst, ne samo kot zakrament prerojenja, marveč tudi kot zakrament, po katerem smo se včlenili v skrivnostno telo Kristusovo, t. j. v sv. cerkev. Od tod pa izvira tudi sveta dolžnost, da v vsa življenska področja širimo božje kraljestvo in mu pomagamo do zmage!

*

Dajajmo vedno v svoji pobožnosti prednost dejanjem, ki se vrše v imenu cerkve, pred zasebnimi in osebnimi!

*

Negujmo vero v prisotnost Sv. Duha v duši po milosti božji in bodimo hvaležni, da nas vodi neskončna božja Ljubezen.

*

Obnovimo se v birmanski milosti in prisegi, v duhu neustrašenega priznavanja Kristusove blagovesti! Napravimo skupno ali vsaj zasebno birmansko obnovo!

*

Radi pogosto kličimo na pomoč Sv. Duha v težavah in na začetku svojih dejanj!

PROŠNJA ZA MIR

Zapojmo, zapojmo k Mariji glasno
in angelci prošnje neso naj v nebo,
k Mariji Devici, Kraljici miru
srca obrnimo, vsa polna strahu!

Strašan je, ki v njem zdaj živimo, ta čas;
Svet stresa vihar, vse gori okrog nas;
ko da se na svet je preselil pekel
in kot da je čas Antikrista prišel.

Ves svet je postal kot ogromen vulkan,
smrt in razdor nam bruha na dan;
z neba blagoslov rosil je nekdaj,
a toča železna usiplje se zdaj!

Da nas ne zajame ta strašni vihar,
pred našim se pragom ustavi požar,
v tej grozi obrnemo naj se — h komu?
Le k Tebi, Marija, Kraljica miru!

Od nekdaj častil Te slovenski je rod
in hramе postavil je v čast ti povsod:
Glej, skrivajo sredi se tihih dolin
in kvišku kipijo vrh sinjih višin!

Tvoj Sin je obljudil posesti zemljo
njim, ki jim srce je ponižno, krotko;
— ohrani to zemljico rodno sedaj
po smrti pa k sebi povedi nas v raj!"

MLADA SLOVENIJA V KANADI

ZAVARUJTE SE!

STARE in nove zavarovalne organizacije imamo. Za bolezen, za smrt in še za kaj drugega se v njih zavarujemo. Ljudje pravijo: Ta je boljša, ona ima te prednosti, te in te pa res ne maram.

Jaz nisem agitator za kakšno zavarovalno organizacijo. Rad pa vidim, če ljudje mislijo na to, da bi pristopili k eni ali drugi. Iz tega spoznam, da so tisti ljudje resnega mišljenja in se zavedajo, kako važno je, če ima človek vsaj nekoliko preskrbljeno svojo negotovo bodočnost. Pa ne le svojo, tudi bodočnost žene, otrok, družine sploh.

Jaz pa sem agitator za zavarovanje duše, za zavarovanje duhovne bodočnosti. In v tem pogledu poznam eno samo organizacijo, ki pride v poštev za vsakega med nami — katoliško cerkev!

Ne pomaga popolnoma nič, zastonj so vsi ugovori in izgovori, nihče se ne more opravičiti ne pred svojo vestjo ne pred Bogom. Zapisano je namreč in preden je bilo zapisano, je bilo rečeno:

“Kdor pa Cerkve ne posluša, naj ti bo kot pogan in očitni grešnik!”

Besede, ki jih je izrekel sam Ustanovitelj Cerkve in On ni bil navaden vsakdanji človek, kakoršni smo mi.

Pogan in očitni grešnik nimata zavarovane svoje duhovne bodočnosti. Prav tako je nima zavarovane tisti, ki ne posluša Cerkve in si sam razлага svoje dolžnosti do Boga — če sploh veruje vanj.

Katoličan mora biti član Kristusove Cerkve. Ni pa dovolj, da je njegovo ime samo zapisano nekje v krstni knjigi. Moraš biti tudi član svoje krajevne župnije. Le preko krajevne župnije je mogoče, da smo dobro stojec člani katoliške, apostolske, Kristusove Cerkve.

Ko si se vpisal v bratsko podporno organizacijo, si se prijavil svoji lokalni podružnici. Seveda so poslali tvoje ime na glavni urad, svoje organizacijske posle pa opravljaš z glavnim uradom potom lokalne podružnice. Ali ni res tako? Uradniki tvoje lokalne podružnice te pozivljajo na seje, na plačevanje mesečnih prispevkov in tako dalje. Če nalač preziraš krajevno podružnico, katere član imaš biti, če si z njo v sporu, če nočeš plačevati prispevkov — kaj se bo zgodilo? Suspendirali te bodo in v nevarnosti si, da izgubiš vse pravice članstva pri organizaciji.

Vsaka katoliška župnija je podružnica centrale, velike centrale v Rimu. Vsak katoličan mora pripadati krajevni podružnici in do nje ima izpolnjevati obveznosti. Kar naroča ta krajevna podružnica — naroča vse, kar naroča, po navodilu centrale! — si mora vsak posamezen član, vsak posamezen katoličan, vzeti k srcu in po najboljših močeh izpolnjevati.

“Kdor Cerkve ne posluša . . .”

V katerikoli kraj pride katoliški človek, da se ondi nastani, povsod je njegova dolžnost, da čimprej prijavi svoje ime in imena svoje družine najbližji župniji, seveda katoliški.

Ne pomaga nič. Katoličani smo in obvezani smo, da pripadamo župnijam. Nihče ne more in ne sme po svojih marnjah in po svoji lastni domišljiji urejevati svoje razmere do Boga.

Pa se tolkokrat zgodi, da ljudje sami od sebe zanemarijo prijavo k župniji, ko se nastanijo v novem kraju. Pa še kaj več se zgodi. To namreč, da se celo izmikajo in umikajo in skrivajo, kadar jih pride duhovnik na dom vprašat, kako in kaj je že njimi. Slišal je bil nekje, da so prišli novi katoličani v faro, pa jih gre sam pogledat ali pošlje svojega odposlanca, ko vidi, da zastonj čaka na svojevoljno prijavo od njih. Namesto da bi mu bili hvaležni, zapirajo vrata pred njim!

Pa vseeno pravijo, da so katoličani. Najdejo pot do cerkve — celo do župnišča — kadar je v hiši krst, birma, poroka, pogreb — potem naj pa bosta cerkev in duhovnik spet do prihodnjic, kjer le hočeta. Čim bolj daleč in čim manj poznana, toliko bolje . . .

Je res kar čudno. Ljudje popolnoma dobro razumejo zahteve raznih zavarovalnih organizacij za bolezen in smrt glede telesa. Nihče bi ne hotel iti po svetu, preden se je prijavil pri krajevni podružnici in si zagotovil svoje nadaljnje članstvo, svoje pravice pri organizaciji, in

kar je še potreba. Tudi se zaveda, da ima še vedno obveznosti do organizacije, čeprav se je preselil v drug kraj.

Glede članstva pri cerkvi pa vse drugače... Lahko je razumeti to pri tistih, ki so zavrgli vero in Cerkev in Boga in zakramente in mašo... Ti vsaj ravnajo po svojem prepričanju, če res imajo tako prepričanje, da je vse to — nič... Žalostno dovolj, toda vsaj to se jim mora priznati, da uravnajo svoje početje po svojem mišljenju. Taki ne iščejo cerkve niti za krst, za poroko, za pogreb... Pravilno govore: Dokler smo verovali, da je vse to potrebno, smo se držali cerkve. Odkar mislimo, da ni potrebno, se držimo vseskozi od cerkve proč. Polovičarji nočemo biti.

Dolga vrsta drugih pa je, ki se jim zdi zelo pametno, da so in ostanejo — polovičarji. Krst, birma, poroka, cerkven pogreb — o, to vse mora biti! Takrat je cerkev dobra in velika bi bila zamera, če bi duhovnik dejal: Ne poznam vas, niste se nikoli prijavili za člane moje župnije, ne morem ustreči vaši želji.

O, to bi bila zamera, ki bi se razlegala po treh farah! Pa je vendar edino prav, da bi vsak župnik tako ravnal.

Če ne verjameš, poskusi tole! Recimo, da si član te ali one podporne organizacije. Potem se preseliš v drugo naselbino, nikomur tega ne poveš, v novem kraju se udeležiš le nekoliko prireditev in veselic pri podružnici tiste organizacije. Ko zboliš, se pa prijaviš za podporo... Smejali se ti bodo. Kaj jim moreš?

Natančno tako ravna katoličan, ki gre v cerkev za pogreb, za Božič in morda še za veliko noč, potem pa adijo cerkev — do prihodnjic... K spovedi ne, k obhajilu ne, k maši ne, podpore cerkvi nobene — krst, birma, ohcet, pogreb — takrat mora pa cerkev odpreti vrata in srce na stežaj, drugače je župnik največja zverina v okolici do trideset milj...

O, da bi ljudje vsaj NEKOLIKO mislili! Morali bi zardeti pred samimi seboj in si povedati v lice — povedati sami sebi, da naj jih bo SRAM!

(Ena družina se je nedavno tega preselila in prej prosila priporočilni listek od prejšnjega župnika, da se je takoj po prihodu v novo župnijo prijavila v novi. Za ENO tako vem. Upam, da je še kaj takih, za katere ne vem...)

VERE V KANADI NI...

Tako radi rečejo naši ljudje. In še pristavijo: Oh, ta Kanada! Kako vse drugače je bilo v starem kraju! Tako lepo smo hodili v cerkev in k zakramentom... Tukaj pa kar... Ko vidiš, da drugi ne hodijo, pa kar še sam začneš zanemarjati... Saj tu ljudje kar nič ne dajo na vero... In tako dalje. In tako dalje.

Res bi človek lahko napisal dolgo dolgo storijo in v njej povedal vse, kako je v Kanadi. Povedal bi, kako je v Kanadi z drugimi katoličani, pa še prav posebno bi lahko veliko povedal, kako je v Kanadi z našimi slovenskimi katoličani. Žal, res je tako, kakor mnogi naši sami pravijo: Kar zapustili smo se...

Ali je pa res vse tako silno žalostno? Ali se ne da nič bolj veselega povedati? Ali se vsi priseljenci tako zapuste in zanemarijo?

Ne in trikrat ne! Kdor je prinesel s seboj živo in trdno vero, se znajde tudi tukaj in brez ozira na druge opravlja svoje verske dolžnosti, kakor jih je opravljal v domovini. Čeprav mu je mnogokrat težko, vendar najde priložnost, da — se ne zapusti in da se ne zanemari.

Lahko bi navajal take zglede iz sredine naših ljudi, Slovencev. Morda jih ni prav veliko, takih zgledov namreč, resnica pa je, da nikakor ni brez njih. Toda preblizu smo si drug drugemu in nihče ne bi rad videl, da bí njegov sosed "pogruntal", koga imam v mislih, ko pišem o dobrih katoličanh med tukajšnjimi Slovenci. Zato rajši nekaj spodbudnih primerov iz sredine drugih slovanskih kataličanov v tej okolici.

Tisti, ki živite blizu Grimsby ali prihajate v to okolico na obisk, se z lahkoto sami prepričate o naslednjem zanimivem primeru.

Nad mestecem Grimsby, vrhu griča ob poti, ki vodi v Smithville, je v zadnjih letih zrasla iz tal krasna Marijina cerkev grško-katoliškega obreda. Vzemite si nalač priliko in jo pojrite pogledat. Kdo jo je postavil? Katoliški Ukrainci, ki so razkropljeni po farmah tod okoli. Le kakih 20 družin je v bližini, tako da imajo eno miljo do treh milj do cerkve, vsi drugi so oddaljeni milje in milje, vse gor do 20 milj ali še več.

Svojega duhovnika nimajo. Le enkrat na mesec prihaja med nje za službo božjo duhovnik njihovega jezika in njihovega obreda, pa so vseeno postavili tako krasno cerkev. Že več let se vrše dela na njej in — večinoma delajo lju-

dje sami. Vsega občudovanja so vredni. Vsak ima s svojo farmo dosti opravka, vsak ima tudi dolg na svoji farmi, pa vendar najdejo čas in denar za svojo cerkev. Enega sem vprašal, koliko ga stane na leto podpiranje cerkve, pa je dejal:

"Precej. Natančnega pa ne vem povedati, ker mi ne preštevamo tega, kar damo za čast božjo. Nikjer nimamo zapisanih svojih prispevkov."

(Zamislil sem se, ko sem slišal te besede. Prišlo mi je na misel: V Ameriki ljudje res veliko dajo za cerkev in podobne ustanove. Ampak — če ni župnik vsak hip pripravljen do groša natančno povedati iz župnijskih knjig — še bolje kar na pamet — koliko gre kredita temu ali temu imenu, koliko je ta in ta "daroval" v januarju, koliko v februaru in tako dalje — je to že znamenje, da se na župnikovo poštost in posebno na njegovo hvaležnost ni zanesti . . .)

V Kanadi našim ljudem večinoma sploh v glavo ne gre, da je treba cerkev podpirati . . . Kako to, da tu včasih župnik namesto drugih oznanil o denarju govori, pravijo . . . V domovini tega nismo bili vajeni, pravijo . . . Imamo toliko drugih stroškov, pristavlajo . . . Saj sem dal pet dolarjev, ko sem bil za botra, se pohvalijo . . .)

Za tiste, ki si omenjeno cerkev lahko sami ogledate, je ne bom opisoval. Za druge, ki ste radovedni, kakšna je, bom o priliki priobčil sliko. Ravno zdaj, ko to pišem, je toliko "grušta" okoli nje, da bi slika ne mogla biti posebno lepa. Velika kupola, ki je na njej poleg nekaj manjših, ravno dobiva svojo bakreno streho. In kadar sije sonce, se blišči skozi lesene odre na vse strani, da oko kar ne more vzdržati pogleda. Vse delo na tej zares veličastni cerkvi sloni prav za prav na ramah 20 farmarskih družin! Sam nisem verjel, dokler se nisem o vsem do podrobnosti prepričal.

Ali so Ukrajinci sploh tako zavzeti za vero in cerkev? Saj veste, vsake vrste jih najdete med njimi, kakor med vsemi narodi. Ampak kar sem tu povedal, govori samo zase.

Zdaj nekaj drugega. Prve tri dni velikega tedna smo imeli v cerkvici sv. Martina v Smithville — podružnica župnije Grimsby — tridnevno pobožnost za razne slovanske katoličane te okolice. Šlo je zlasti za to, da se jim da prilika za velikonočno spoved. Ondotni Slovaki so dali to v svoje časopise. Njihovi rojaki so brali o

tem blizu in daleč in zgodilo se je, da so prihajali k spovedi po 20 milj daleč na polnih avtomobilih, samo da so opravili v svojem jeziku. Vse tri dni je bila lepa udeležba in kar dovolj dela za misjonarja.

Iz bližnjih farm so prihajali mnogi peš po več milj daleč. Rekord je naredila žena stara nad 50 let, ki je prišla peš — devet milj daleč. Slučajno sem zvedel zanjo in jo dal poklicati. Rekla mi je, da je pela pobožne pesmi med potjo in je noge prav nič ne bole. Zdi se ji, da bo brez težav prišla tudi domov. Rekel sem ji, naj malo počaka. Ko sem imel čas, sem ji namagnil v avto in sem jo peljal domov. Nalač sem pazil na števec in sem na svoje oči videl, da je res hodila devet milj.

In še to. V naselbini Boyle, kamor so se šele pred par leti začeli naseljevati Slovaki, Ukrajinci in Poljaki, smo pred letom dni začeli z nedeljsko mašo v privatni hisi. Nad deset milj je oddaljena najbližja katoliška cerkev. Začeli so prihajati, kakor hitro so zvedeli, da je tam služba božja. Večinoma peš. K večjemu je kdo "parkal" tam med mašo kak bicikelj. Cele mesece je vzel, preden smo videli tam prvi — avto. Udeležba je bila sprva po 15, 20, 30 . . . več in več. V pozni jeseni je zrasla tam cerkvica svete Ane. Stala je okoli \$2000.00. Največ je pripomogel torontski nadškof, da se je postavila, ko je zvedel za dobro voljo in revščino ondotnih ljudi. (Kolekta je bila sprva povprečno 50 centov na nedeljo . . .)

Po enem letu, odkar se je tam začela redna služba božja, po šestih mesecih, odkar se je postavila cerkvica, se že govori o tem, da bi cerkev dobila svojega stalnega duhovnika, če bi bilo kako mogoče, da bi se mu zagotovil obstoj... Ljudstvo prihaja še vedno največ peš, čeprav po dve uri daleč, čeprav doma čaka farma in čakajo celo krave prav tako kakor pri tistih, ki niti z novo karo ne morejo k maši radi farme in radi krav . . . (Da ne pozabim: Kolekta se je med tem dvignila na okoli \$5.00 na nedeljo...) Naj te reči zadostujejo kot odgovor na besede, da v Kanadi vere ni . . . Veš, kaj: Če je v tebi ni, je pa v drugih . . .

VSESLOVANSKI KATOLIŠKI DAN V SMITHVILLE, ONT.

Cerkev sv. Martina v Smithville, Ont., je podružnica župnije Grimsby. Najstarejša od treh njenih podružnic. (Poleg te je druga po

starosti cerkev Srca Jezusovega v Vinelandu, tretja cerkvica sv. Ane v Boyle.)

K vsem trem podružnicam, ravno omenjenim, pripadajo katoličani raznih slovanskih narodov. Slovencev je največ okoli Vinelanda, Slovakov največ okoli Smrthville. Z njimi pomemšani so Poljaki, Ukrajinci, Rusnjaki, tudi kak Hrvat se najde. Tako imamo v tej okolici pod okriljem župnije Grisby res nekako vseslovensko zemljo. In zdvi se, da bo še bolj res v bližnji bodočnosti, zakaj neprestano se naseljujejo nove slovanske družine, ki si skušajo ustanoviti svoje življenje na tukajšnjih farmah.

Cerkev sv. Martina v Smithville bo letos prav lepo proslavila nedeljo sv. Rešnjega Telesa dne 15. junija. Vršila se bo namreč tam lepa procesija po tratinji ob cerkvi, kakor je navada v starem kraju. Peta sv. maša bo ob pol enajstih (letni čas), potem procesija, po procesiji še ena tiha maša.

Vsi slovanski naseljenci tamkajšnje okolice so se zavzeli za to, da bodo vse kar najlepše pripravili za procesijo. Izdali so pozive in vabila na svoje sorokake vse od Toronto do Niagara Falls in jih vabijo, da pridejo k njim proslavljati nedeljo sv. Rešnjega Telesa. Mene so naprosili, da javim to tudi našim Slovencem. Morebiti bi se tudi kaj udeležili.

Po drugi sv. maši bo skupen obed v dvorani v mestu, popoldne pa piknik na bližnji farmi. Pričakujejo velike udeležbe od vseh strani. Ker bi radi svoje goste imeli med seboj ves dan in ker so vsi katolički Slovani vabljeni, se je sklenilo, da naj nosi prireditev naslov: Vseslovenski Katolički Dan v Smithville, Ont.

Pa še vi pridite, če vas veseli.

Pozneje pride posebno vabilo za podobno slavnost v Vinelandu — ako Bog da.

PRIJATELJSTVO

Klijent vpraša po razpravi svojega zastopnika, koliko znaša račun. "No, ker sva bila z vašim očetom stara prijatelja," odgovori odvetnik, "naj bo okroglo samo 1200 Din."

"Hm," pravi klijent, "hvala Bogu, da niste bili že star prijatelj mojega starega očeta."

POLAGOMA.

Ela: "Ali si svojemu zaročencu že povedala svoja leta?"

Ema: "Vseh še ne."

OB BRETONSKEM OGNJIŠČU

MOŽ in žena sta sedela na pragu hiše vrhu griča, glava jima je počivala v dlaneh. On je bil velik, ona majhna, oba sta bila prava Bretonca starega rodu. Mrak se je pričel spuščati.

Rdeč, kot nit tenak trak, nekaj milj dolg, tu in tam bolj ozek zaradi daljne valovitosti zemlje, je razgrinjal pred njunimi očmi vso brezmejnost obzorja, ki je ležalo pred njima. Svetloba je vedno bolj pojenevala, ni je bilo več v razkropljenih gručih oblakov, ki so pregrinjali nebo, niti poslednji žarki sonca. Dolnice in parobki so bežali v neprestanem valovanju. Vse je viselo v eno smer, tropi oblakov na nebuh, kepice megel v gubah listja. Vse je spalo. Kot rezka vonjava se je v presledkih širilo naokoli dihanje gozda v noči. Na gozdni meji nekaj sto metrov pod hišo je ležala rjavemu madežu podobna goljava. Poleg je bil še mršav košček polja, na katerem so ajdo že poželi in prav blizu je v majhnem, s košeničico posejanem bregu visela pristava Ros Oritton.

Bila sta revna. Ko je odložil vojaško sukno, se je poročil z dekletom, ki je služilo v župnišču d'Yffiniae, ki ni mnogo oddaljeno od plouske fare. Njen oče je bil mornar. Prihranila si je nekaj sto frankov, imela je nedolžne oči, ki so ji živo strmele izpod avbice s krajci, zavhanimi kot ciklamnovi listi. On pa ni imel niti božjaka. Kaj naj bi le imel vojak, ki se povrne od polka? Toda ne zaradi njenega denarja, ampak zaradi tega, ker jo je imel rad, se je poročil z njo. In ker je bil na slovesu kot priden, vztrajen delavec, je mogel vzeti v zakup štiri hektarje slabe zemlje, dvajset jablan ter kočico, ki je bila pol hlev, v katerem je bilo njuno edino živinče, krava in pol bivališče za ljudi. Vsi, ljudje in žival so spali pod istim slamnatim, meter debelim in od mahu porjavelim krovom. To je bila pristava Ros Guignon. Vendar se jima ni dobro godilo. V šestih letih zakona se je rodilo troje otrok, od katerih je bil najmlajši Joel, star komaj šest mesecev. Mati je komaj zmogla pomagati možu v težkih dnevih tegob in bolečin, ko je bilo treba sejati, orati, pleti in žeti. Oves se je slabo prodajal, ajde je bilo skoro za dom premalo, gozdna senca, globoke

korenine hrastov in bodičevja pa so vedno bolj zmanjševale že itak pičlo žetev.

Noč se je spuščala, vsa tiha in vlažna, prav taka kot tiste poslednje septemberske noči. Za Jeanom Louaruom in njegovo ženo se je v izbi slišal šum, enoličen šum zibelke, ki jo je petletna Noemi vztrajno gugala z vrvico, privezano okoli prsta. Hotela je uspavati malega Joela. Vsi so molčali, strme gledali nekam v daljavo, morda v vedno bolj ozek trak rdečega sija, ki je še visel nad gozdom. Kaplje rose so se zdaj pa zdaj spustile iz slamnatih biljk strehe in padale možu za vrat, ne da bi ga mogle zbuditi iz sanj. Počivala sta, prsi so poželjivo vdihavale svežo sapo, zdelo bi se, da ne mislita na nič, če jima ne bi skrb vrezala globokih gub v obraz, skrb, ki jo je rodila njuna revščina. In ta skrb jima ni dala počivati.

Škripanje zibke je zamrzlo, slabo uspavani otrok je zavezal. Žena se je obrnila proti kotu sobe:

“Potegni vendar, Noemi! Zakaj ne vlečeš?”

Noemi ni odgovorila, rahli šum zibelke se je znova začel.

Toda oče se je zbudil iz misli, v katere je bil zatopljen in trudno dejal:

“Morali bomo prodati kravo.”

“Da,” je mrtvo ponovila žena, “prodati jo bomo morali.”

Nista prvikrat govorila o tem, da bosta peljala na semenj edino žival, ki sta jo imela v hlevu. Le odločiti se nista mogla, čakala sta drugega sredstva za rešitev, ne da bi vedela za katerega.

“Še pred zimo jo bomo morali prodati,” je pristavil Louaru.

Potem je umolknil. Mali Joel je zaspal. Noben šum se ni več vzbudil v pristavi, niti ne v brezkončni planjavi, ki se je razprostirala okoli nje. Luč zahajajočega sonca je postajala skoraj nevidna. Bližala se je ura, ko se dvignejo iz goščav divje živali, volkovi, lisice in potikujoče se kune, ko z napetim vratom vohajo v noč in hipoma, s šapami stresaje pričnejo divjati po mračnih in skritih stezicah, za plenom.

PREVIDNI ZAČETNIK

Starejši gospod ponudi v vlaku mlademu sosedu smotko: “Ali izvoliti eno, gospod?”

“O zakaj ne, če ste tako prijazni . . . samo prosim, da me pustite k oknu . . . jaz sem še za-

LAMOTSKI ŽUPNIK

(Celoletna povest)

(Dalje)

HUDA NAVADA

NAŠ župnik je imel neko strast, zanosito strast, ki mu je bila spočetka nakopala marsikakega nasprotnika in zaradi katere je bil moral veliko prestati. Nekoč je malo manjkalo, da ni bil zavoljo te strasti prestavljen.

Zoper to strast pri njem nobena reč ni nič izdala; tudi se ni radi nje kesal in ni imel niti najmanjšega veselja, da bi se poboljšal: te svoje hude navade se je držal župnik s trdo odločnostjo kakor skala.

Ta strast je bila: resnica. ‘Naj stane, kar hoče, najprej resnica proti samemu sebi, potem resnica proti drugim!’ — Ta prenapetost je pri našem župniku potekala iz neskončne ljubezni do svojega bližnjega; vedno je razumeval in domeval, nikoli ni obsojal, pa tudi olepšaval ni nikdar. Pri tem je šel tako daleč, da je postal pretirano natančen ali pikolovec. Če ga je na primer kdo dobil pri kakem delu in ga zoper vso verjetnost vprašal, ali ga morda ne moti, tedaj je gotovo odgovoril: “Seveda me motite, ako pa hočete dve minuti potrpeti, me bo zelo veselilo.”

Nekoč je njegova voditeljica, ki jo je nad vse spoštoval, pela v cerkvi zraven; bila je vzneseno navdušena. Ko je po službi božji povprašala prečastitega: “Kako je bilo, kako sem pela?!” — ji je odkrito odgovoril: “Kar se tiče dostojuće molitve in češčenja, napačno, moja predraga!”

Njegov “da” je bil da, njegov “ne” je bil pa ne. Na njegovo besedo se je vsak človek mogel zanesti kakor na skalo in ljudje so mu tudi brezpogojno verjeli. To ga je neizrečeno veselilo in na to je bil — naj mu odpusti nebo — celo nekoliko ničemurno ponosen.

Nekega dne pa . . .

Nekega dne je sedel naš župnik v svoji gorki kuhinji skupaj s Sablijem, ki je bil zelo velik ubožek, zabavljati je pa znal kakor malokdo. Ta mu je že stotič pripovedoval, kako mu je bila umrla njegova prva žena, kako mu je bila nje-

gova druga žena zbolela in kako je moral sam oskrbovati hišo ter dvorišče, skrbeti za gospodarstvo in gospodinjstvo; pri tem je udobno vlekel iz svoje pipe in kadil, pil svoj kozarec sadjevca ter govoril kakor vedno: "Da, ako ne bi imeli našega župnika, že davno bi bil šel v vodo z otroci vred."

V tem trenutku so se odprla vrata; mrzel vzduh je puhenil noter, bilo je pozimi, in skozi komaj odprto špranjo je najprej priletel zavitek in za njim je skočila kakor mačka neka ženska. Naš župnik je pravkar hotel ženski v obraz zabrusiti svoj gromoviti smeh, le-ta ga je pa z znamenji zaprosila, naj molči. Tresla se je kakor ostrizena ovca in do vijoličastih ustnic je bila bleda kakor mrlisko truplo.

"I, kaj pa je?!" zamrmra župnik tako tiho kakor le mogoče.

Ženska prisluhne, nato zgrabi za stikalo električne luči, zasuče in prekine svetlobo.

"Prihajajo," je sikala, zobje so ji šklepetali.

"Kosmata kapa, kateri pa . . . ?!" povpraša Sabli.

"Orožniki . . ."

Kmalu se je zunaj pred vrti na zmrznenem snegu zaslišalo škripanje enakomernih tridih korakov. "Ena dve, ena dve, ve noge," se je čulo mimo.

Župnik potegne žensko k ognjišču, v katerem so lepo gorela in prasketala drva.

"Kaj neki sva pa naredila, otrok božji?!"

Ženska je tiho jokala.

"Nič takega, da bi me smeli zapreti, prečastiti. Nekajkrat sem čez mejo nesla nekoliko sladkorja, kave in čokolade. Pri nas na francoski strani je vse to štirikrat dražje in jaz več ne morem prerediti otrok. Vse življenje sem varčevala, pogostokrat stradala in si nisem nič privoščila, da bi se mojim malim nekoč dobro godilo in zdaj naj bi svetle srebrne franke zamenjala za umazan papir, s katerim ne morem kupiti nič, ker ga je treba preveč dati za vsako malost. In tako sem plačala s francoskim srebrom, čeprav je ostro prepovedano. Ali je zato padel na bojišču moj mož in me pustil samo s štirimi otroki?! Zdaj pa ščuvajo orožnike na mene na obeh straneh. Morivce spoznavajo onkraj za nekrive ter jih puščajo svobodne, mene pa hočejo zapreti. Toda preden se to zgodi, župnik, bom poprej rajši nekaj naredila!"

Pri svitu ognja je župnik videl prepadlo

zgodaj postarano obliče, oguljeno obleko, rdeče z ozeblinami pokrite roke, in nato povprašal: "Ali imate kakšen poklic in opravilo?"

"Da, imam, perica sem."

Zunaj se spet začujejo koraki. Župnik vstane in stopi pred vrata. Ženska je počenila v senco omare; Sabli je hotel iti naprej. Župnik ga pa zagrabi za ovratnik in potisne na stran. "Tiho bodi in ne gani se!" zaukaže prečastiti.

Zdaj se odpro vrata in na pragu, župniku nasproti, stoji orožnik. Široka župnikova pleča so napolnila ves prostor pri vratih.

"Ne zamerite, prečastiti, ali niste nikogar videli mimo iti?"

"Ne, nisem videl!"

"Ali ni nihče sedaj vstopil pri vas?"

"Ne, nihče!"

"Ali je razen tehle vrat še kak drugi dohod v hišo?"

"Ne, nikakega drugega dohoda ni!"

Vrata se zapro, orožnik se odstrani in oide v smeri, ki je nasprotna meji.

To je pa ostalo, da se je naš župnik trikrat zlagal, hitro, določno in prepričevalno.

Trikrat, kakor nekdaj sveti Peter.

Toda po njegovi laži noben petelin ni zapel.

* * *

"Gospa markiza, hočete li vzeti ščepec tobaka za nosljanje?"

"Pozneje, prečastiti, kadar bom stara."

"To se bo zgodilo, gospa markiza, hitreje nego bi kdo mislil."

Naš župnik je oprezno zaklopil svojo leseno dozo ali pušico, ki je imela majhen podganji repek na pokrovčku, z vidnim ugodjem potegne črnikasti drobni tobak v nos in se kratkočasno namuza gospe, ki mu je nasproti sedela.

"Kadar bom stara . . ."

Imela je še čas, gospa mejna grofinja; leta so bila skoraj brez sledi šla mimo nje, kljub vsem razočaranjem in skrbem, kljub gospodu markizu in njegovim neštetim neumnostim. Kako tenko in lično začrtan je bil ponosni obraz od strani, kako težki in temni njeni polni lasje, kako še blesteče njene rjave oči. In to smehljanje, to pristno francosko otožno zasmehljivo smehljanje, kakšno milino in mičnost je dajalo vsaki njeni besedi, kakšno zgovornost njenemu molku!

Ako bi naš župnik ne bil župnik, bi bil videl še gole bele lakti, visoko lepo postavo, ličen tilnik, kakor sneg bel vrat. Mogel bi bil tudi opa-

ziti, kako jo je vsaka njena kretnja ovila v oblak vonja, ki je bil nekoliko pretežek, nekoliko presladek, toda naš župnik ni videl nič ter je nosiljal.

Oskrbnik ob strani gospe markize se je tudi delal kratkovidnega, z dovršeno ljubkostjo ji je bil poljubil roko in sedaj je sedel v lahkem naslanjaču, ki je bil narejen v dobi in slogu rokokoja in očividno ni bil izrezljan in pozlačen za takšno sportno postavo. Kljub temu pa ni izgubil ravnovesja, sedel je kakor se spodobi, vzorno, udobno in vendar pravilno, prijetno po domače in vendar po vseh predpisih etikete ali popolne družabne olikanosti — take spojivite nasprotnih lastnosti obnašanja se je od otroških nog treba naučiti.

Naš župnik se je namenoma izogibal vseh sedežnih priložnosti iz dobe rokokoja, odkar je bil nekoč pod njim neki stol izgubil svojo obliko. Od takrat je naš župnik ostal nezaupen nasproti lahkemu stoletju. Na njem mu je bilo všeč le nosljanje. Škoda, da edino te vrline nedostaja gospe markizi, sicer bi imela vse lepe lastnosti.

Oskrbnik je tuintam nosiljal s prečastitim. Bil je torej značaj. Sicer je pa ta mlađi čedni mož delal prav izborne. Vse spoštovanje! Dogleve gospoda mejnega grofa (da bi ga kokljiva brenila tega norega petelina!) je bil v nekaj kratkih letih vse poplačal. "Še eno leto v naši samoti, potem bo to še ves in cel človek," si je mislil naš župnik. — "Eno leto mestne izoliknosti," je menil nasprotno oskrbnik, "in iz tega bi naredil moža." — In oba moža sta si pri tem dobrudošno prikimala.

Danes je spet enkrat prijetno domače pri gospe markizi. Nekoga čaja ni, ni nobenega strežnika, nikakih imenitnih oseb z vsega sveta, nobene politike, le glasba vlada v starošegnem salonu, ki se vanj ob somraku skozi odprto okno svita najlepša jesen, salon znotraj pa le malo razsvetljujejo nekateri plesoči plameni sveče, nič kakor le bled zlati sij v rahli bisernosivi uri. Zunaj gori in žari park v plameneči svetlobi: plavolase breze, ki neprestano stresajo svoje ljubke vejice kakor od svetega strahu prevzete, platane rjave kakor rja, rumene lipe, bresti, rdeče bukve; vse trepeče, gori, umira smrti, ki je bolj strana nego življenje. Sproščeni lističi celo lahko plavajo in padajo na tla brez teže, kakor cvetovi. Jesen lepša nego pomlad.

Gospa markiza poje ob klavirju. Njen glas je sicer donel jasno in sveže, kakor glasek mlade deklice. Danes pa poje nizko in zamol-

klo; njene oči se izgubljajo v žarenju pred njenimi okni. Vse drugače kakor sicer se njen glas ne dvigne in ne poleti kvišku na glasovni lestvici, umetno okrašene in izolikane barve njenega glasu ne padajo z višine nazaj kakor biserne rosne kapljice; prepeva predvsem tuje napeve, le po nekaj in vedno po istih glasovnih znakih ali notah v hrepenečem molu, na pol glasno, topli, strastno, skoraj mučno.

Ta presneti somrak, ta blazno lepa jesen!

Oskrbnik obrača liste z notami.

Dvakrat že se je bila roka gospe markize srečala z njegovo roko, vsakokrat je bila smehljaje se pogledala kvišku in nato pritisnila na napačne tipke. Dvakrat že . . .

Gospa mejna grofinja je pela tuje pesmi v prihajajoči večer. Prekrasen večer v vijoličastem žametu ali baržunu, pretkan z zlatom kakor dragoten brokat, skozi katerega je zvenela in se vlekla snubeča vabeča ljubezenska pesem kakor škrlatna vez.

Zrak je postal soparen. Svilnata ogrinjača je zdrknila na tla s pleč, kakor marmor belih.

Oskrbnik jo dvigne ter jo položi plaho se obotavlja spet na njeno mesto.

Za trenotek je gosta markiza sklonila svoj tilnik pod njegovo roko in njeni črni lasje so zadeli njegov laket.

Potem ni gledala nič več venkaj, temveč je obrnila svoje obliče proti njemu, in oba sta se spogledala kot človeka, ki sta se prvič zagledala: on z bojazljivo osuplim vprašanjem v očeh, ona pa s smehljanjem, nad katerim se je naš župnik naglo prestrašil. Prečastiti je globoko povesil glavo: "In ne vpelji nas v škušnjavo."

Nenadoma pa je začutil naš župnik novo pričujočnost v sobi. Obrnil je glavo; lahen dih vetriča je potiskal pred seboj rahlo belo postavo, ki se je bila neopaženo splazila noter. Ta svetla vonjiva postava je neodločno obstala. Bilo je nekaj tako čistega, da se je bil naš župnik za dober hip vdal misli, češ, da je kakšna prikazen. Tedaj je pa to bitje dvorljivo vljudno prikimalo, velike sive oči so se mu spoznavajoč nasmehljale . . .

"Marjetica!"

Kje neki je bil imel svoje misli? To je vendar Marjetica, hčerka mejne grofinje, ki je komaj smuknila iz samostanske šole ter iz otroških let!

Naš župnik je hotel vstati, toda deklica je položila prst na usta in kakor ukovana poslušala ljubavno pesem svoje matere.

"Gospa markiza, vaša hčerka . . ." Gospa markiza ni slišala. Toda oskrbnik se je okrenil in priklonil. Marjetica je pozdravila prisrčno in plaho, deloma kakor dama, deloma kakor otrok.

In nato je nadvladal in prišel na vrh otrok; deklica se je prijazno nasmehnila mlademu možu.

Ta je pri tem pozabil obrniti list. Zdaj torej ni bilo nič več temno v sobi.

Od deklice v belem oblačilu je prihajalo toplo blestenje.

Mladi oskrbnik pristopi k Marjetici: "Ah, vi ste, milostljiva gospodična?! Tako velika dama je že postala la petite Marguerite?!"

Ona pa je prožila svoje male ročice proti njemu in on jih je sprejel s svojima rokama ter jih zelo dolgo časa ni več izpustil.

—
Gospa markiza ni več pela. V mračnem zrcalu, ki je viselo njej nasproti, je videla jasno pomladansko podobo. Trpko se je okrenila, toda ona dva nista bila niti zapazila, da je bila pesem tako naglo umolknila.

"Marjetica!"

Neka roka se je težko položila na ramo gospe mejne grofice.

"Šepec tobaka, gospa markiza?!" V župnikovih očeh je bila resnobna prošnja; nekaj sekund je vladalo težko molčanje.

Nato . . . nato je pa gospa markiza ošilila prste, zgrabila v dozo, položila tobak umetno na hrbet svoje druge roke ter ga ljubko priveda k nosu:

"Hači! — Kši!"

Bil je gotovo zelo močan šepec, zakaj skozi hrabro smehljanje gospe markize sta polzeli dve veliki solzi po licih.

"Bog pomagaj, gospa markiza!"

"Hvala, moj stari prijatelj!"

(Dalje prih.)

IZKUSENA MOČ.

"Vi se potegujete pri nas za mesto propagandnega šefa, češ, da ste za tvornico "Nervosin" vi reklamo uprizorili. Zdaj smo pa zvedeli, da ste tam takoj prvi teden poneverili sto tisoč dinarjev?"

"No, ali ni bila to za neznano firmo najboljša reklama?!"

premislek

ODGOVORNOST, PA VELIKA.

KO razmišljaš o svetosti zakonskega poklica, te mora napolniti z resnobo tudi misel: ali ni s tem poklicem Bog dal človeku tudi silno veliko odgovornost?

Poveril je Bog staršem odgovorno nalogu, da skupno z Njim oblikujejo novega človeka. To pa telesno in duhovno.

Da se ob tej nalogi tem bolj gotovo razžari v starših velika ljubezen, ki jo je Bog sam vsejal v njihova srca, je novorojeno dete tako popolnoma navezano na starše in njihov skrb, potrebuje tako dolge in tako nežne, vsestranske pomoči in nege.

Bog je ustvaril tudi živali, nižje in višje vrste jih je ustvaril. Prve izmed njih ne potrebujejo od prvega dne življenja sploh nobene pomoči. Druge se razvijejo naglo. Po nagonu dozorijo vse njihove zmožnosti, nagonsko hranijo in urijo stari svoje mladiče. — Človek, ta je pa od vsega početka ves nebogljen, in tako popolnoma odvisen od očeta in matere. Le počasi mu rastejo telesne moči. Toliko let mu je treba oblikovati dušo. (Milica Grafenauer, "Iz duhovnega življenja družine" Str. 25.)

Hotel je Bog, da roditelji človekovi ne zapuste svojega zaroda kakor recimo kača zapusti svojo zalego že takoj prvi dan. Hotel je Bog, da mož in žena, oba prevzamejo odgovorno službo dolgoletnega vzugajanja telesnih in duhovnih zmožnosti svoje dece; ne kakor recimo, levja dvojica: lev-samec, kaj ga skrbi zarod? Levinja pa tudi le gotovo dobo ščiti svoj zarod. Človek-oče naj se peha za otroke svoje, človek-mati naj vse svoje skrbi posveti svoji deči. Zato jih je privezel drug na drugega. Otroci so taki nebogljeni, starši pa tako polni ljubezni do njih, da vse žrtvujejo, da more le otrok

napredovati in živeti boljše in udobnejše in še svetjejše življenje kot ona.

Zakaj tako?

Dušo ima otrok, tej duši mora biti posvečena prva skrb in ravno radi duše otrokove je poklic zakona tako svet in tako važen.

Še radi bi šli brezverski vzgojitelji nazaj na to resnico. Država z najpopolnejšimi zavodi, vzgojevavni program z najboljšimi učiteljskimi močmi človeštву ne bota dala tiste trdne družine kakor jo more dati krščanska vzgoja, ki sloni na resnici duhovne ljubezni.

Ne samo telo, telo, telo. Mišice in zdrava pest, ki bo Hitlerju dala dosti soldatov, Stalinu krepke vojake za rdečo armado in svetovno revolucijo, Mussoliniju dober živež za kanone in strojne puške in vsem drugim brezbožnim reformatorjem zveste pristaše njihovemu evangeliju.

Bog je človeku dušo dal, Bog je človeka na družino navezal za toliko in toliko let, ker je imel pač vzvišen namen.

V počasnem razvoju človeka vidimo in umemo, če hočemo ali nočemo, voljo božjo. Bog noče, da bi bila vez med človekom in človekom, tudi med možem in ženo, samo kratkotrajna, zunanja in samo telesna.

Višo, duhovno vez hoče med starši in otroki; torej tudi med možem in ženo. Ker ima človek dušo in mora ona telesu zapovedovati. Še telesno druženje naj išče predvsem dušo in duhovnost, ne zgolj slo in strast.

Le taka ljubezen bo vzbudila res v srcih staršev pravi smisel odgovornosti, ki so jo prevezeli z zakonskim poklicem, le taka ljubezen more biti najboljša podlaga vzgoji, ki je ena največjih umetnosti. (Milica Grafenauer)

Zakonci so umetniki v božjih očeh. Ali slišite? Pa tudi v očeh sveta bi morali biti umetniki.

Ta lepi naslov pa zaslужijo samo, če res svojemu poklicu žive. Umetnik mora imeti svetu kaj pokazati. Delo, ki je vredno ocene in umetniške slike. Naj bo slikar, kipar, glasbenik, ali pisatelj, pevec ali kaj drugega.

Enako zakonski in starši. Ali veste, kaj najbolj omogoči umetniku, da sploh kam pride? Ljubezen do dela, ki delo vedno bolj izpopolnjuje. In seveda predvsem še zmožnost umetniškega ustvarjanja.

To zmožnost umetniškega ustvarjanja in oblikovanja človeka je Bog vsakemu zakoncu dal. Samo ljubezen mora udahniti v to delo,

ljubezen polno potrpežljivosti, ljubezen polno duhovnosti, ljubezen polno smisla odgovornosti.

Ta ljubezen naj išče stika duše z dušo. Oče in mati morata predvsem iskati in videti dušo v otroku.

Toda povem vam, te duhovne ljubezni v družini nikdar ne bo, če zakonca drug do druga ne bota gojila te ljubezni. Nihče ne more dati, cesar sam nima. Ne torej iskati v zakonu samo telesnih stikov, iščite v prvi vrsti stike duše z dušo.

"Taka ljubezen je res prava ljubezen, močna in neomajna, polna nežne obzirnosti in ljubeče vdanosti moža do žene, žene do moža. Iz vseh človeških sil poganja in je vse nekaj močnejšega kakor mehkoba prve zaljubljenosti. Po njej se vživi duša v dušo, da si zakonca pomagata tudi preko težav, ki bi jih sama nikdar ne zmogla." (Milica Grafenauer)

Še zadnji teden sem govoril z dekletom, ki mi je povedalo: "Čudim se očetu in materi: čim starejša sta, tem raje se imata, čim bolj sivita in čim bolj jima gre korak proti zadnji postaji, tem manj imata tista majhna nerazporazumljenja, ki pač vsaki dan pridejo v skrbi polnem življenju. Čudim se."

Zakaj bi se čudila, zakaj bi se temu sploh kdo čudil? Tako je hotel Bog zvezo v vsakem zakonu. Tako početje kaže, da jima je ljubezen res na pravi podlagi temeljila.

Blagor zakoncem, ki o njih otroci lahko takoj govore. Pomilovati je treba tiste, ki o njih tega ne moremo reči.

Ni zaostala, Cerkev

Z veselim ponosom pripoveduje apostol narodov, sveti Pavel, kaj vse je pretrpel za Kristusa. Našteva, kaj so storili za Kristusa drugi apostoli, ter zatrjuje: "jaz tudi"; in še dostavlja: "jaz še več . . ."

Kakor sveti Pavel, se more vsak čas tudi Cerkev ponašati, kaj vse je storila in trpela za Kristusa v njegovih vernih, ki so udje njegovega skrivenostnega telesa.

Raznovrstni osrečevatelji človeštva se ponajo s svojim človekoljubjem, s svojo mučeniško požrtvovalnostjo, s svojimi odrešilnimi nazori in ustanovami. Za ta trenutek niti ne mislimo, da bi dvomili nad dobro voljo vseh teh modernih prerokov in apostolov. Pa kaj so njih kulturni programi v primeri z dvatisočletnim delom Cerkve?

Kaj dobrodelnih ustanov bi mogla našteti Cerkev! Vsako ponašanje bi mogla Cerkev zavrniti z enakim in še večjim dejanjem. Ustanavljal ste bolnišnice — jaz tudi! Sirotišnice — jaz tudi! Ljudske šole — jaz tudi! Vseucišča — jaz tudi! Jaz še več kot vi, pa tudi prej kot vi! Pospeševali ste znanost — jaz še bolj! Umetnost — jaz še bolj! Gojili ste mladinsko skrbstvo — jaz še bolj! Borili ste se za svobodo — jaz še bolj! Trpeli ste za resnico — jaz še bolj! Pobijali ste suženjstvo — jaz še bolj! Cerkev bi mogla navajati dolge litanije dobrih del.

Kakor Cerkev bi se mogli tudi posamezni katoličani sklicevati na svoja kulturna dejanja. Med Slovenci: Slomšek, Baraga, Knoblehar in drugi. Slomšek bi mogel reči: Trpeli ste sramotjenje in zaničevanje zaradi svojega ljudstva — jaz tudi! Baraga bi se smel ponašati: Žrtvovali ste se za blagor duš do zadnjega diha — jaz tudi! Hrepeneli ste razširiti božje kraljestvo do skrajnih mej — jaz tudi! bi pravil Knoblehar.

Cerkev se more v ljubezni meriti z vsako človeško ustanovo. Vedno bo mogla reči: "Jaz tudi — jaz še več — jaz še bolj — jaz največ in najbolj!"

A mi? Ali bi se mogli pomeriti z najmanjšim apostolom Gospodovim? Ali moreva reči: Brezbožnež nabira privržence — jaz tudi! Sovražniki Cerkve pogumno nastopajo — jaz tudi! Svobodomiselci sejejo škodljiva semena — jaz tudi! Jaz tudi — toda vse za Kristusa in njegovo kraljestvo.

Moli in delaj, mati!

Vsa vzgojna pravila imajo bore malo vrednosti in učinka, če ne dobe svoje moči iz globoke in tople vernosti. Zadnji vzrok, zakaj naj se otrok premaga, zakaj naj uboga, morajo biti Bog, Ježušek, trpeči Odrešenik, ljuba Mamica nebeška in angel varuh, ki vse vidijo in so gotovo žalostni, če otrok ni priden. Vse otrokovo življenje mora biti položeno v versko toplo, ne le zato, ker je otrok za take verske nagibe zelo dovzetem in ker najbolje dosežejo svoj naman, ampak tudi zato, da otrok čimprej preide v versko udejstvovanje in se vživi v to, da je odvisen od Boga. Zaupno občevanje z Bogom in nebeškimi prebivavci mora biti otroku kar tako v navadi. Tega se navadi od matere, ki svoje verske dolžnosti zvesto in resno, a brez vseh posebnosti in naravno izvršuje. Vera in verske

vaje ne smejo biti otroku nekaj, kar je samo zunanje, nego mu mora preiti v kri, da črpa notranje moči iz njih in mu vodijo njegovo delo. Mati pa mora gledati, da se vse njeno življenje ujema z resnično vernostjo. Če tega ni, vrže otrok v poznejših letih vso vero s sebe, ker mu je ni mati z zgledom vsadila v srce in dušo, ampak mu jo je dala le kot neko zunanje ogrinjalo. Mati, ki prav pogosto hodi v cerkev, več kot mora in zaradi svojih dolžnosti more in ima doma najrazličnejše verske običaje, sama pa je neredna, razdvojena, umazana, njen dom in družinski člani zanemarjeni, taka mati naj opusti velik del svojih verskih navad in naj najprej postane dobra mati, t. j. naj vestno izvršuje svoje dolžnosti!

Ni večje škode za otrokova poznejša leta kakor zgled materin, ki v njenem življenju ne soglašata notranji duh in zunanje delo. Mati bodi v prvi vrsti mati! V pravilni vernosti, t. j. taki, ki jo narekuje njen materinstvo glede na Boga, naj uravna svoje življenje. Ni njen dolžnost, da samo moli, ampak tudi da dela s samopremagovanjem dan za dnevom, teden za tednom, mesec za mesecem, leto za letom. Skupna vsakdanja molitev zjutraj, opoldne, zvečer, skupni obisk službe božje, skupni prejem sv. zakramentov, to bodi pravilo. Lepe tradicionalne družinske pobožnosti za nameček; druge pobožnosti pa le po možnosti od slučaja do slučaja.

Ali je morebiti odveč, če svetujemo materi, da naj pri svojih obračunih z Bogom v prvi vrsti misli na svoje materinske dolžnosti? Da potrebuje za svoje delo najizdatnejše božje pomoči, to čuti sama. A naj ne prosi te pomoči samo zase: njenaj večja življenjska molitev velja otrokom! Toda poudarjamo ponovno — ne samo moliti in misliti, da je s tem že vzgojno delo dovršeno! Tudi delati, v sebi in otrokih!

Pa toži mati v starih, sivih dneh: otroci so se pokvarili, četudi je zanje toliko molila. Prav lahko mogoče: molila toliko, storila zanje pa malo. Tudi tu velja oboje: moli in delaj! Mati, ki to oboje izvršuje, je otrokom za vse življenje vidni angel varuh, pa tudi najsvetlejša življenjska točka: zvezda vodnica!

(Iz Wiesebachove knjižice "Muetter".)

Napačna materina ljubezen kvari

Kako pripravljate svoje otroke za poznejše življenje? Ali jih učite poleg bogaboječno-

sti tudi lepega vedenja, govorjenja, vlijudnega vedenja posebno napram starim ljudem? Ali pa jih puščate vnemar, jih ne vzgajate in ne učite? Ali pa mogoče še več kot to? Mogoče jih celo navajate na sirovosti, samoljubnost, lenobo in vse prepuščate usodi, češ, bo že kako?

Pred nekaj časa mi je neka žena rekla: "Večkrat mi pride, da bi se na vso moč jezila na svojo mater ter jo obdolžila, da je ona zakrivila to moje nesrečno življenje. Imela sem vsega v izobilju, bila sem čedne zunanjosti, polna zdravja, imela sem denar, bila priljubljena v vsaki družbi, skratka, imela sem vsega, a imela sem tudi mater, ki me je oboževala.

Ljubila me je čezmerno, spregledala vsako mojo napako, zrastla sem tako, da sem poznala samo svojo voljo, kateri so morali ugoditi. Nikdar me ni mati učila, da moram upoštevati tudi svojega bližnjega, ga ljubiti kot samo sebe in zdaj nimam niti ene priateljice na svetu. Ker me tudi ni učila spoštovati oblasti in sleherne višje osebe, sem danes ubožna in — osamljena, ženska z uničenim življenjem."

Ko mi je ta žena tožila o svoji nesreči, sem se spomnil neke druge matere, ki s svojo nežno in ljubečo roko skrbno preobrazuje značaj male deklice, ki sicer še nima treh let, vendar pa že sedaj kaže, da bo nekoč koristen član človeške družbe. Vedno bo imela dosti prijateljic okoli sebe, kajti mati jo je učila spoštovati svojega bližnjega. Mati je ne uči samo, da mora biti hvaležna za vsako stvarco, ki ji jo kdorkoli nakloni, pač pa tudi, kako naj vrača dobro z dobrim. Uči jo, da ne sme nikdar kazati nejedovle, še manj biti sirova, zakaj dobra vzgoja je za dekleta, ki gre v svet, najboljše spričevalo. Le čuditi se je, kako da več staršev ne da otrokom takih izkazil.

Poleg molitve jo uči tudi poguma. Kadar pade, mati ne beži takoj k njej, da bi jo dvignila ter "nabila" ta grda tla, ker so deklico podrla. Nasprotno, niti ne zmeni se za to, največkrat pa zapoje pesem o deklici, ki je pridna in se nikdar ne joka in ki ji za to nič ni, ako malo pade, pa dekletce vstane, požre jok, ki je hotel na dan, ter se materini pesmici nasmeje, češ, prav imaš, res sem pogumna in korajžna.

Tak otrok se ne bo nikdar kujal, ne bo javkal brez potrebe in bo znal prenašati vse kaj hujšega ko tak padec.

Ali morete še dvomiti, da bo tak otrok srečen? Njena mati jo navaja na borbo življenja in ji polaga v srce orožje, ki je nepremagljivo.

NA DELO ZA NAŠA NARODNA SVETNIKA!

ZADNJE čase, se je med katoliškimi narodi, ki še kot taki mislijo in čutijo, pojavila živahna želja in težnja po lastnih narodnih svetnikih. Večji narodi, zlasti tisti, katerim se zdi, da so v zboru svetnikov, ki jih je Cerkev proglašila, preslabo ali vsaj premalo vidno zastopani, kakor n. pr. Nemci, so začeli pisati življenje svojih narodnih svetnikov. Njihovo število skušajo z vsemi močmi in žrtvami pomnožiti s tem, da odpirajo in vneto podpirajo svetniške procese svojih oltarskih kandidatov. Tudi nas Slovence je ta težnja zajela. Življenja svojih narodnih svetnikov sicer ne moremo pisati, ker jih še nimamo, pač pa smo se pognali v boj za beatifikacijo dveh naših najresnejših kandidatov za oltar, Barage in Slomška. Od kod ta težnja po narodnih svetnikih? Ali je upravičena?

Na to dvoje vprašanj malo odgovora ob tej slavnostni priliki, glede jasnosti in pobude za nadaljnje, še bolj navdušeno in smrtno delo.

Od kod težnja po narodnih svetnikih? Naš katoliški odgovor je odgovor na češčenje raznih narodnih prvakov in junakov, ki veljajo za nekake svetnike modernega oboževanega nacionalizma in rasizma. A kdo in kaj so ti moderni svetniki, ki jih vse pozna, se jim klanja, jih obožuje? So mar možje in žene izrednih moralnih kreposti? Kaj še! Kdo se meni za te. To so večinoma možje in žene fizičnih sil, raznih rekordov, ki so jih odnesli z narodnih ali mednarodnih tekem: boksarji, roko- in nogometni prvaki, plavači, skakači in druge športne zvezde, kratko junaki konjskih sil, ki so moralno morda pravi liliputanski pritlikavci, če ne celo moralne ničle. In vendar vsak narod gleda, da bi se pred svetom ponašal s kar največ takimi junaki. Za svoj ponos jih ima in svoje upanje. Ob njihovih vzorih skuša vzgojiti nov junaški rod, poroštvo njegove sijajne bodočnosti.

Ne umejte me napačno! Katoličani nismo tako ozkosrčni, da bi obsojali slavljenje narodnih velmož, ki so na ta ali oni način proslavili svoj narod pred drugimi narodi. Strinjam se popolnoma s pesnikom, ki pravi, da narod, ki svojih velmož ne časti, jih vreden ni. Obsojamo le oboževanje teh narodnih prvakov in junakov

konjskih sil, ki je nekako moderno malikovanje. To oboževanje in malikovanje ni krščansko, ampak pogansko, ki narodov ne vodi v zarje sijajne bodočnosti, ampak v barbarstvo, nad katerim se stari paganizem zgraža.

Ko so katoliški narodi, kolikor še katoliško mislijo in čutijo, videli, kam oboževanje teh modernih svetnikov v mišični sili vodi, so se zopet spomnili svojih pravih, moralnih junakov, svetniških vzorov, se začeli navduševati zanje in jih mlademu rodu staviti za zgled. Z njimi hočejo zasenčiti in izmaličiti enostranske junake paganiziranega nacionalizma in rasizma. Jasni svetniški vzori lastne narodne krvi naj bi bili mlademu rodu, katerega je bodočnost, žarki svetilniki, ki naj bi mu kazali pot iz teme modernega paganizma in njegovih junakov konjskih sil nazaj k soncu krščanske kulture in njenih junakov, svetnikov.

Toda, predragi, ali ni ta težnja po narodnih svetnikih nazadnje le nekak kompromis z oboževanjem narodnosti, kompromis, ki ga Cerkev sicer tolerira, rada ali nerada trpi, ne pa odobrava? Odločno ne! To je popolnoma v skladu z njenim lastnim postopanjem in njenim naukom. In kar sama dela, drugim ne brani, ampak jih s svojim zgledom k temu še navdušuje. Iz njene zgodovine vemo, da je oboževanju poganskih junakov nasproti postavlja svoje krščanske junake, svetnike. Praznike onih je izpodrivala s prazniki teh. Prav tako se bori proti modernemu paganizmu. Njegove narodne junake mišičastih sil hoče izpodriniti z junaki moralnih kreposti, z narodnimi svetniki.

S tem je deloma podan tudi že odgovor na drugo vprašanje: Ali je težnja po narodnih svetnikih upravičena? Ne samo upravičena, temveč celo izrazito krščanska je. Zato je Cerkev ne samo trpi, temveč jo celo blagoslavlja. Hoče, da bi imel vsak narod svetniške vzore svoje krvi. Ona sama je sicer katoliška, vesoljna, kot taka mednarodna in nadnaravna; pa je tudi narodna, in to v boljšem pomenu besede, kakor je patriotizem raznih narodnih kričačev in malikovalcev. Prav taki so njeni svetniki, ki naposled niso drugega ko Cerkev v živi sliki.

Cerkev uči, da milost, ki je pri oblikovanju svetnikov glavni faktor, zida na podlagi narave in z naravo, ne proti njej. Človeška narava je po svojem bistvu sicer ista, skupna vsem posameznikom in narodom. A v svojih osebnih svojstvih si v milijonih posameznikov niti dva nista docela enaka, ne telesno ne duševno. Te-

lesno razliko kažejo že odtistki prstov, ki so za vsakogar svojski in v resnici podpis, ki se ne da ponarediti. Prav tako pestra, čeprav ne tako očitna je duševna razlika. Isto velja tudi glede narodne raznolikosti. Vsak narod ima nekaj svojskega, z nobenim drugim docela skupnega.

Milost, ki zida na naravi in z naravo, ne zama nič naravnega ne osebnega ne narodnega. Vse lepo porabi, poplemeniti, poduhovi in strne v harmonično svetniško celoto. Zato je velikanska galerija svetnikov tako pestra in pisana kakor nobena druga. Niti eden ni kopija drugega. Vsak je božji umotvor zase, z vsemi osebnimi in narodnimi posebnostmi, precepljenimi in požlahtnjeni. Svetniki so najlepša harmonija mednarodnosti, narodnosti in osebnosti.

Vzemimo sv. Frančiška Asiškega. Ves je bil božji. Kot tak ves katoliški, vesoljni, a obenem ves italijanski. Marsikaj na njem bi nam bilo zagonetno, ko bi ne vedeli, da je bil Italijan. Sv. Frančiška Sal. je bila sama dobrota in ljubeznivost v besedi in vedenju. Kot tak je katoliški, vesoljni vzor. A tista uglajenost, ki je pri njem tako izrazita, je lastna le Francozu, katerega ni nikoli zabrisal v sebi. Sv. Terezija Vel. je bila mistična duša, globoko katoliška "doktorica mistike". To je njen častni naslov. Toda njena "grandezza", dostojanstvena plemenitost, španskemu značaju lastna, je svojsko narodna. Sv. Tomaž Mor, mož jeklene značnosti do mučeniške smrti, ima v vseh mučencih svoje vrstnike. A njegova hladnokrvna šegavost, ki ga niti na šafotu ni zapustila, očituje pristnega Angleža.

Vsi ti in vsi drugi svetniki so bili božanski akord nadnarodnosti, mednarodnosti, narodnosti in osebnosti. Kot takega so Italijani svetega lepo in jedrnato označili: E stato piu santo fra Italiani, e piu italiano fra i santi. Bil je najbolj svet med Italijani in najbolj italijanski svetnik in narodnjak, čim večji svetnik, tem večji narodnjak. Ko bi kateri njih tudi hotel zabrisati svoj narodni značaj z njegovimi plemenitimi lastnostmi, bi ga ne mogel docela. In ko bi ga, bi bilo to v nasprotju z milostjo, ki z naravo deluje. To poskušati bi se reklo, delo velikega umetnika izročiti vaškemu samouku v popravilo.

Bog sam tedaj hoče, da ima vsak narod svoje narodne svetniške vzore, ki so mu najbližji in najprikladnejši. In kar hoče Bog, to hoče, mora hoteti tudi njegova Cerkev. Zato je nje-

na najsrčnejša želja, da bi bili v pisani galeriji svetnikov, ki je galerija božansko-človeških umotvorov, vsi narodi kar najčastnejše zastopani. Če pa Bog in njegova Cerkev to hočeta, sme, da, mora hoteti vsak katoliški narod, če noče samega sebe zavreči. Tega pa zlasti danes, ko termometer narodne zavesti pri vsakem narodu tako visoko stoji, noben narod noče. Tudi mi Slovenci, tako navajeni tujčeve pete, nočemo več.

Doslej so bili naši svetniki po milosti cepljeni na jutrovsko palmo, na italijansko oljko in na germanski hrast. Nismo in nočemo biti taki narodni šovinisti, da bi rekli: Niso naši, tedaj niso za nas! Predvsem so katoliški kakor mi. Vprašamo samo: Se mar na slovensko lipo cepljeni ne primejo? To bi utegnil kdo misliti, če mu povemo, da še nikogar nimamo, o katerem bi mogli z vso gotovostjo reči, da je bil cepljen na našo lipo. Odgovor na to vprašanje je bil že dan. Božja milost lahko cepi na vsak divjak, pa bi ne mogla cepiti na mehko lipo, tako dišečo v svojem cvetju? A če doslej še na nobenega ne moremo z vso gotovostjo pokazati, "Evo vam ga," od dejstva do možnosti je sklep upravičen, potem je to izključno le naša krivda.

Pred Bogom svetnik postati ali, kakor pravimo, moralni svetnik postati, je stvar dotičnika in milosti božje. Pred Cerkvio postati svetnik ali, kakor pravimo, postati kanonični svetnik, je predvsem delo drugih, zlasti tistega naroda, iz katerega je tisti služabnik božji izšel, in Boga, ki s čudeži potrdi njegovo svetost. Bog s svojim pečatom čaka, da tisti narod stori svoje. Predolgo smo ga Slovenci samo s pobožnimi željami pustili čakati. Čas je, da se že vendar zganemo in razgibljemo k smotrnemu in solidarnemu delu ter ne odnehamo prej, dokler poleg slovanskih apostolov Cirila in Metoda ne dobimo še slovenskih blagovestnikov Barago in Slomška.

Baraga in Slomšek! Kako izrazita vzornika! Slomšek tako slovenski kakor Frančišek italijanski. Pod lipo in trto je rasel. Pel in jokal je s svojim narodom. A materna beseda mu je bila le ključ, vera pa luč do prave narodne omike. Narod mu je kot svojemu buđitelju in vzgojitelju že odkazal mesto v svojem koledarju, že praznuje narodni praznik. Pravijo pa, da ni bil tako izrazito svet, da bi ga mogli kandidirati tudi za cerkveni koledar. Če nima jo morda ti o svetosti preveč enostranskega pojma. Presojajo jo bolj s prigodnega kakor z

bistvenega stališča. Bistvo svetosti ne obstoji v pozornost vzbujajočih izrednostih, naravnih ali nadnaravnih, ampak v tiki in skromni vsakdanosti, prepojeni z nesebično ljubeznijo do Boga. Njeno bistvo je nespremenljivo. Njena prigodnost se ravna po času. Glede nanjo lahko govorimo o nekakem tradicionalnem, pa o nekem modernem svetniškem liku. K tradicionalnemu liku svetnika spadajo pač pozornost vzbujajoče izrednosti, ne pa k modernemu, ki mu: "Povsod Boga . . ." ni samo lepa pesem, temveč resnica in dejanje.

Slomšek je bil svetnik modernega lika, ki je prišel zlasti po sveti Mali Tereziki do obče veljave. Znano je, da tudi nje prav zaradi tega nekateri niso imeli za resno oltarsko kandidatinjo. Neki duhovnik je hotel papeža Pija X. na vsak način prepričati, da njeno življenje ne kaže nič izrednega, vrednega te najviše časti na zemlji. Papež pa ga je zavrnil: "Pojdite in začnite bogoslovje študirati od kraja." Češ tam bo našel, v čem obstoji bistvo svetosti, v evanđeljskem otroštvu. In papež Pij XI. je takim dejal: "Je nekaj, kar je pred Bogom najmanj tako veliko kakor čudovita modrost in organizacijski dar, ki izžarevata iz velikih del, na primer sv. Frančišek Sal. in sv. Terezije Avilske. In to je otroškost, sveta preprostost, odkritosčna ponižnost, zvesto izpolnovanje dolžnosti, bogovdanost in zaupanje v Boga, predvsem pa ljubezen do Boga in bližnjega." Taka je bila Slomškova svetost.

Barago je prehitro sprejela tujina, da bi mogel biti svojemu narodu buditelj in vzgojitelj. Zastavil je kakor Slomšek s toplo besedo, ljudskim peresom in vzvišenim zgledom. Pristna narodna duša se ga je takoj z vso ljubeznijo oklenila. A vnešen tuj duh njenih višjih voditeljev ga je izigral in pognal v tujino. Tudi tam ni pozabil svoje domovine. Še od ondod ji je poslal "nebeških rož" in "zlatih jabolk", dokaz, da jo še vedno ljubi. Njegovo srce je v globini ostalo slovensko, mehko ko naša lipa. Le tisti lahni suženjski belež, s katerim je tujčeva roka prepleskala našo narodno dušo, je v svobodni Ameriki odstranil.

V domovini je klonil, ko sta mrki Janzenizem in hladni jožefizem zastavila pot njegovi jurišajoči gorečnosti. Čeprav je po svoji vesti in prepričanju delal, je vendar pred odhodom v Ameriko ponižno prosil oproščenja zaradi "svoje često prenapete gorečnosti". Ko mu je pa v Lapointu podrejeni državni urad za indijanske

zadeve, odnosno Mr. Stuart, zagrizen protestant, hotel zvezati roke, se je kakor sv. Pavel pred Klavdijem Lizijem zravnal, neustrašeno branil svojo pravico in kljubovalno zaključil: "Being a free American!" Ker sem svoboden Amerikanec, si ne dam kratiti, kar mi je ustavno zajamčeno. In zmagal je. Kot posebljen ameriški gentleman, kakor ga imenuje protestant J. Parton, je hkrati jasen vzor za naše Amerikance.

Njegova svetost pa razodeva tradicionalni svetniški lik. Junaška je njegova samoodpoved in samozataja, junaške njegove žrtve za indijanske duše, ne le na znotraj, ampak tudi na zunaj. Kdor je imel srečo z njim občevati, je dobil vtis, da je s svetniškim možem občeval. In čim delj mu je bila ta sreča dana, tem bolj je bil o tem prepričan. Njegova sestra Antonija, ki je bila nekaj časa pri njem v Lapointu, zelo kritična ženska, pravi, da je "bitje, ki se komaj zemlje dotika". In zopet: "Čujem o njem stvari, ki se zde nadčloveške in jih more vršiti le poseben ljubljeneč božji."

Ze v življenju so ga tedaj imeli za svetnika. Še bolj pa ob smrti in po smrti. Njegov namestnik pri vlasti škofije Rev. Jacker poroča, da je bil že na mrtvaškem odru kakor poveličan. Ljudstvo, brez razlike vere se je kar trgal za kak spomin nanj. Njegov služabnik je moral nekaj njegove obleke razrezati, da je zadostil želji najsilnejših. In še razne druge čudovite vesti so začele krožiti o njem, tako da ga vsa dosedanja zgodovina pozna le pod častnim dostavkom: svetniški škof Baraga.

Spričo povedanega prav nič ne dvomimo, da sta ta dva služabnika božja naše krvi vredna časti oltarja. A kakor rečeno, je predvsem od nas odvisno, če jo bosta tudi dosegla. Ona dva je ne potrebujeta. K njuni nebeški slavi ne bo nič doprinesla. Pač pa je potrebujemo mi. Treba nam jo je, da rešimo čast katoliškega naroda, kakršen hočemo biti. Svetnik, proglašen svetnik, da je mogoče nanj pokazati, je najlepši cvet, ki ga more katoliški narod vzgojiti. Z njim krona svojo krščansko kulturo. Zadnji čas je, da tudi mi kak tak cvet vzgojimo in tako kronamo svojo krščansko kulturo, katere blagoslov že drugo tisočletje uživamo. Enajsta ura je, da se te svoje versko-narodne dolžnosti zavemo in damo našim mlajšim vzornika, ki jim bosta od svetniškega sija ožarjena klicala: Samo narodu junakov moralne veličine, ne pa

konjskih sil, svita lepša bodočnost! Zato Barago in Slomška na oltar Cerkve in domovine!

Sledeči članek je izšel v "Catholic Herald Citizen", škofijskem listu škofije Milwaukee. Mogoče v drugih časopisih ni bil priobčen. Je pa zanimiv.

Hear Organ First Time In 65 Years.

Fr. Baraga used it among Indians.

Superior for the first time in 65 years, the organ used by Fr. Baraga, the northwest Wisconsin missioner, was heard on Tuesday, at the recital at the Douglas County Historical society's museum here.

The organ was transported from tribe to tribe by boat when Father Baraga labored among the Indians in this part of the country. It is dated 1802 and was recently repaired and was given to the museum by John Bardon, pioneer resident of Superior. The honor of playing it for the first time in 65 years went to Mrs. Henry Nelson, at the recital April 29.

Father (the Rev. Frederic) later became the first Bishop of Marquette diocese. He died in 1868.

Žitno zrno

Neki kmet je mlatil žito. Metal je zrnje na kup. Ko je bila mlačev končana, je vzel v roke vevnico in sipal zrnje v vreče.

Eno izmed drobnih zrn se je potočilo po tleh in se skrilo v razpoko. Odondod se je škodjožljno smejalo zrnju v vrečah:

"He, he, jaz sem pravočasno odneslo pete, vas pa čaka grenka smrt v mlinu!"

Kmet je natovoril polne vreče na voz in jih odpeljal na polje. Razsipal je zrnje v razorano zemljo in zadovoljno rekел:

"Tako, zdaj ste v varnem zavetju, otročiči moji! Pridno kalite in zorite, da bo nova žetev še lepša, kot je bila letosnjka!"

Zrno, ki se je skrilo v razpoko na tleh, je iztaknila lačna kokoš. Odprla je kljun, rekla ham! — in lahkomiselno zrno je našlo žalostno smrt v kokošjem želodcu . . .

NJIHOVA POTA K BOGU

GLAS IZ GROBA OB SOČI

(Dalje)

Jozve je bil izvrsten pisatelj. Po spreobrnjenju je napisal knjižico: "Zlate legende". V eni teh čudežnih zgodb pripoveduje:

Živel je divji velikan, Ofer po imenu. Sklenil je služiti najmogočnejšemu gospodu vse zemlje. V kanaanski puščavi je srečal trgovca, prvega bogataša. Velikan misli, da je ta najbolj mogočen gospod in postane njegov hlapec. Pa kmalu zve, da je cesarski namestnik gospodar čez vso deželo. Ofer gre služit njejmu. Kako se pa začudi, ko mu pride na uho, da je rimski cesar še bolj imeniten gospod. Ofer hoče k njemu iti. Na poti ga ustavi čuden in oduren mož in mu pove: "Rimski cesar nima pol sveta pod sabo. Mnogo je dežel in ljudstev, ki niso pod njegovo oblastjo. Najmogočnejši gospod sem jaz, kralj teme. Satan mi je ime."

Ofer je služil Satani dve leti. Skupaj sta uganjala po svetu čudne šale in grde zločine. Lepega dne pa, ko gresta proti mestu Antijohiji, jima pride nasproti slaboten starček. Satan se prestraši in jo kar popiha. Ofer se čudi, kaj je Satana pregnalo. Začne govoriti s starcem. Ta mu pove, da se najmogočnejši gospod nebes in zemlje imenuje Jezus Kristus. Ofer mu seveda želi služiti. Mika ga tembolj, ker mu starec pripoveduje, kako milostljiv in dobroten je ta gospod, kakor oče, ki posebno ljubi slabotne, bolne in revne.

"Kaj pa mora delati kdor mu služi?" praša Ofer.

"Vzeti moraš breme na svoje rame, zatajevati se in zboljšati svoje življenje."

Ko velikan to sliši, zmaje z glavo in že začne obupavati. Težka reč! Starček pa mu svetuje, naj si ljubezen Jezusa Kristusa zasluzi. Pred njima je šumela velikanska reka. "Čez to reko prenašaj popotnike in obiskal te bo Gospod." Velikan uboga in prenaša na mogočnih ramah ljudi čez reko in pričakuje, da se mu prikaže najmogočnejši Gospod neba in zemlje ter ga bogato poplača za trud.

Nekega dne pride k Ofri dete in ga prosi: "Ljubi mož, nesi me čez." Velikan se nasmeje in ga dvigne na rame. Pa kako se začudi, ko začuti, da je otrok silno težak. Valovi hrumi, strašansko breme pritska velikana, noge se mu šibijo in že omaguje. Pa se spomni obljube, da ga bo obiskal Gospod, in zakliče: "Zdaj pridi, Gospod Jezus Kristus!"

Naenkrat zasliši skrivenosten glas:

"Pogum! Ti nosiš Kristusa!"

Tako potolažen pride na drugi breg, kjer se vrže na kolena, da počasti dete. Dete zgine. Velikan pa gre in prosi za krst. Zakaj zdaj hoče živeti, kakor Kristus želi. In ko mu duhovnik reče, naj si izbere ime, pravi, naj ga imenujejo "človek, ki je nosil Kristusa". Tako je prejel ime Kristoforus, to pomeni "nosilec Kristusa". In novi kristjan je dolgo živel v popolni sreči do ure svojega mučeništva. —

V tej zgodbi je Jozve Borsi naslikal samega sebe. Tudi on je služil raznim gospodom. Služil je napuhu, nečistosti in potem Satanu. To so bila leta, ko je živel v grehu, brez Boga. In potem je začel služiti Gospodu. Težka služba! Valovi greha so ga skoro podrli na tla in ga pokopali. Pa je prišel Bog h njemu v podobi majhne, bele hostije in ga je potolažil in okrepljal. In mladi velikan je prišel iz vrtincev

na solnčni breg in je posvetil Kristusu vse svoje srce in je živel v popolni sreči — do ure svojega mučeništva.

Ta ura pa je Jozvetu kmalu bila.

MOLITEV ZA NEVESTO.

Dne 24. maja 1915 je izbruhnila velika vojna. Borsi je šel h vojakom. Dne 8. junija je zapisal v svoj dnevnik pozdrav svojim dragim. Mladi častnik kliče božji blagoslov na svoje sovražnike, oziroma na tiste, ki so ga kedaj razžalili. Potem moli za mater, za brata in vse sorodnike. Moli za žive in mrtve, za verne in neverne, za krivoverce in razkolnike, za domovino, za bojne tovariše, za vse in potem tudi zase.

"In slednjič molim za svojo nevesto. Gospod, nisem si drznil govoriti o njej na teh straneh. Toda ti dobro veš, da mi je misel nanjo pogostoma vstala, ko sem se s teboj razgovarjal. V teh zadnjih dneh, ko sem se obračal nate in na Marijo, mi je misel obstala bolj pogosto in bolj dolgo pri njej, pa tudi z večjo nežnostjo. O Gospod, ti si blagoslovil to ljubezen takrat, ko je začela sijati motna zarja mojega novega življenja. Da, uporabil si to ljubezen kot skrivnostno orodje mojega rešenja. Gospod, varuj mojo zaročenko! Naučil sem se v njeni lepoti ljubiti Tvojo ljubečo in modro dobroto. Kaj bo z njo? Kaj bo mislila? Kako bo živila? Dovoli mi, da jo bom vedno ljubil s čisto in preprosto ljubeznijo, vdano in ponižno. Samo to te prosim zanjo in zase."

Kako visoko je spoštoval ljubljeno dekle, s kako rahlo in čisto ljubeznijo je mislil nanjo! Na božjih višavah stojita, otroka svetega Duha, in hrepenita, naj Bog blagoslovi novo ognjišče, ki ga mislita postaviti.

GROB OB SOČI.

Toda njegova ura je odbila.

Veseli fant, ljubljenc svojih dečkov, vojakov, maršira v bojno črto. Z bojišča piše pisma materi, nevesti, prijateljem. Materi piše 23. septembra 1915: "Molite mnogo; to je najbolj važna reč na svetu. Jaz opravljam tu, hvala bodi Bogu, svojo dolžnost dobro. Pogosto grem h obhajilu in zelo pogosto poslušam sveto mašo . . . Naš kaplan je izvrsten fant. Maša na polju je nekaj ganljivega . . ." In pozneje: "Sem vedno pri svojih vojačkih, katerim delam

pridigo za pridigo. Zelo radi me imajo, oj vrli moji fantje!"

Dne 21. oktobra pride Jozve v strelske jarke v Plavah ob Soči. Slutil je, da se mu bliža smrt. Napisal je pismo materi. Izročil je pismo vojnemu kaplanu in ga je prosil, naj ga odpšije, če bo padel. To pismo je tako lepo, da ga ne moremo zamolčati. Čitajmo:

"Ti, mamica, veš, kaka upanja me tolažijo in krepčajo. Zakaj tudi ti se popolnoma vdaš tem upanjem na večno življenje. Ko boš brala te besede, bom jaz že svoboden, sproščen in na varnem, daleč daleč od bridkosti tega sveta. Moj boj bo končan in jaz bom v miru. Moja vsakdanja smrt bo mrtva in jaz bom že dospel v višino, h življenju brez smrti. Gledal bom v obraz Sodniku, ki sem se ga tako bal, Gospodu, ki sem ga tako ljubil. Zapuščam minljivost, zapuščam greh, zapuščam žalostni in poniževalni prizor, ko zlo trenutno zmaguje nad dobrim. Zapuščam to ponižajoče truplo, to težko pezo vseh mojih verig. Letim proč, svoboden, končno svoboden, gori v nebo, kjer je Oče naš, gori, kjer se vedno godi Njegova volja."

To pismo je prišlo h materi, ko je bil Jozve že mrtev. Ali ni to resnično glas iz groba, poslanica iz večnosti?

Dne 10. novembra 1915 ob treh popoldne je poročnik Jorve Borsi vodil svojo četo proti Zagori. Toča krogelj se je vsula nanje in era je zadela Jozveta v srce. Ustavil se je in se naslonil na drevesno deblo. Eden izmed njegovih vojakov je pritekel h njemu in ga podprt. Borsi je zašepetal še zadnje besede krščanske ljubezni: "Bog ti bo plačal." Potem je takoj izdahnih. Pokopali so ga v majhnem vrtu na levem bregu Soče, ob cesti, ki pelje iz Gorice v Plave.

Iz tega zgubljenega groba pa odmeva živ in krepak glas in poziva mlade ljudi, naj gredo h studencem večnega življenja, kjer je tiha sreča doma, kjer je veselje in blaženost.

GLOBOKO JEZERO.

Tujec si ogleduje jezero in vpraša domaćina, kako je globoko.

"Prav natančno ne vemo," odvrne domaćin, "toda lansko leto je šel neki farmar iz Avstrije v vodo in je izginil."

"Pa ga niste mogli dobiti?" vpraša tujec.

"Ne; naslednji dan smo dobili brzojavko iz Avstralije, naj mu pošljemo njegovo obleko."

Jubilant P. Benigen pričoveduje:

NEKAJ moram povedati, kar je v posebno čast Slovencem v Aleksandriji. Kupili so precej sveta, ki je bil prazen in pripraven, da bi ondi sezidali cerkev za Slovence. To je bila vse hvalevredna misel in namera naših dobrih rojakov še predno sem se podal k njim v Egipt. O tem so mi takoj sporočili ko so zvedeli, da sem odločen od predstojnikov za njih dušnega pastirja. Tudi jaz sem bil te novice vesel in jo povedal pred slovesom presvetemu knezoškofu Jegliču, ki so to delo Slovencev v Aleksandriji z veseljem odobrili in pohvalili ter rekli, da bodo to zadevo priporočili svojim duhovnikom. In res so to storili ter nabrali za slovensko cerkev v Aleksandriji precej darov.

Na moji poti v Aleksandrijo sem naredil malo ovinka, namreč iz Ljubljane na Brezje, potem na Sveti goro, v Gorici sem obiskal prevzv. g. kardinala Jakoba Missia. Oni so me pred desetimi leti posvetili v mašnika, ko so bili knezoškofi v Ljubljani. Hvaležnost me je napotila do njih in pri prijaznem pogovoru so mi izročili sto goldinarjev za nameravano slovensko cerkev v Aleksandriji. Vesel, da bo domovina krepko pomagala postaviti Slovencem cerkev v Aleksandriji, sem se podal v Trst in drugi dan s parnikom v Egipt.

Trije Slovenci v Aleksandriji, ki so kupili in takoj plačali svet za cerkev, so mi ga pokazali kmalu po mojem dohodu. Zelo sem bil vesel, ker je bil svet prav pripraven in ne daleč od samostana sv. Katarine. Vprašal sem može, ako so o tem govorili z aleksandrijskim nadškofom in dobili od njega dovoljenje za slovensko cerkev? Povedali so mi, da ne, češ, to bom jaz poskrbel, ker sem njih župnik. Dobro, sem jim rekel, to je prvo predno se more pričeti z zidanjem slovenske cerkve v Aleksandriji, za katero bomo dobili pomoč tudi iz domovine.

Moji višji redovni predstojnik, kateremu sem pisal in razložil zadevo, je bil kustoz ali varuh Svetе dežele v Jeruzalemu. Redovniki sv. Frančiška, ki je bil sam v Jeruzalemu l. 1219, imajo od tedaj dušnopastirsko skrb za katoličane v Orientu to je v Palestini, Siriji, v

Carigradu, na otokih Rod, Ciper, Mali Aziji in v Egiptu. Kustoz in šest njegovih svetovalcev je predstojništvo Svetе dežele. Dasi je kustoz samo mašnik, vendar je on edini duhovnik, ki rabi Pontificalia to je, da ima škofovsko kapo, križ in prstan kakor škofje, kadar ima slovesno mašo. To so starodavne pravice kustoza in do l. 1847 je imel kustoz tudi škofovsko palico kot vrhovni pastir katoličanov v Palestini. Papež Pij IX. je imenovano leto obnovil patrijarhat v Jeruzalemu in od tedaj je patriarch vrhovni poglavar, ki ima kanonike in pomož. škofa ali dušnopastirstvo katoličanov pa imajo redovniki sv. Frančiška. Od začetka patrijarhata so bili frančiškani patriarchi v Jeruzalemu in tudi škofje kot v Aleksandriji in nekaterih drugih mestih Palestine.

Tedanji moj kustoz je bil Gianini, poznejši škof v Begrutu. On mi je takoj odgovoril glede moje prošnje in da mi bo o tej zadevi odgovoril aleksandrijski nadškof Gavdencij Bonfigli, kateremu je tozadenvno pisal.

Ko sem bil nekega dne radi drugih opravkov pri nadškofu, mi je rekel, da dokler bo on nadškof, ne bo slovenske cerkve v Aleksandriji. Nobene besede mu nisem na to odgovoril vedoč, da je brezvspešen vsak trud in napor ter sva govorila o drugih zadevah. Mirno sem se vdal v božjo voljo in tako tudi povedal dotičnim Slovencem, ki so odgovor ravnotako mirno sprejeli. Čez nekaj časa mi povedo ti slovenski možje, da so imenovani svet dobro prodali in pri njem dobiček napravili.

Ni se torej posrečilo, da bi sezidali slovensko cerkev v Aleksandriji, pa je tudi nismo pogrešali. Saj smo imeli v cerkvi sv. Katarine redno službo božjo vsako nedeljo in zapovedan praznik, katerih je bilo tedaj veliko in pri nemških sestrach sv. Karola Boromeja smo imeli redno popoldansko službo božjo. Poleg tega je odpadla vsa skrb, vse delo s slovensko cerkvijo, če bi bili dobili za njo dovoljenje. S tega stališča smo bili vsi zadovoljni, nobeden ni več mislil na svojo lastno cerkev in mirno smo živeli nadalje do l. 1907.

Tedaj je prišla nova misel, nova želja, o kateri so mi pogosto govorili naši vrali Slovenci. Pravili so mi: radi bi imeli za svoje otroke svojo lastno slovensko šolo. Seveda sem jim prav dal in bil ves vnet za njo. Šolo smo dobili in sicer slovensko šolo v Aleksandriji. O tem pa prihodnjič.

POUČLJIVE ZGODBICE

DVA prijatelja se dvigneta nekoga jutra na zapovedan praznik in jo mahneta ven na račji lov po bližnjem jezeru. Blizu poldne se pri župnijski cerkvi ne daleč od jezera oglasi zvon, ki vabi ljudi k zadnji maši. Mlajši pravi: "Ali slišiš? K maši zvoni. Praznik je danes, obrniva in udeleživa se je tudi mi." "Lej ga no," začne ga drugi zasramovati, "od kedaj si pa ti postal tako pobožen? Moja maša je danes puška, one v cerkvi naj se pa le cerkvenik namesto nazu udeleži, če hoče."

Namesto da bi se bila obrnila po nasvetu mlajšega, poprime starejši za veslo in odrinila sta proti sredi. Še enkrat ga je mlajši skušal pregovoriti, toda vse zastonj. Nikdar ni dobil drugačega odgovora kakor: "Moja maša je danes puška." Skoraj ves dan sta ostala na jezeru; šele proti večeru sta se vrnila. Ko hočeta iz čolna na suho stopiti, sproži se puška in ves strel gre starejšemu v nogo. Prijatelj začne klicati na pomoč. Ljudje prihitijo in odnesejo nesrečnega človeka v njegovo hišo. Ostal je sicer pri življenju, toda nogo so mu morali odrezati. Leseno nogo je dobil. Tista lesena noga pa je ostala svarilo vsem, kako Bog včasih tistega grozno udari, ki se ponujani milosti odteguje, ali jo celo zasramuje. Ta nesrečnež je rekel, da je puška njegova maša, in Bog mu je zato iz puške toliko dal, da je imel za celo življenje zadosti.

Henrik II., kralj angleški v dvanajstem stoletju, je bil vzrok smrti sv. Tomaža a Becket, nadškofa Canterburyjskega, četudi ni kar naranost zapovedal, naj ga vojaki umorijo. Svetnik se je ustavljal proticerkvenim zahtevam kraljevim. Zato je nekoč v veliki jezi Henrik zavpil: "Ali ni koga, ki bi me iznebil tega nadležnega duhovnika!" Zaradi tega so širje vojaki šli ter nadškofa umorili. Henrika se polasti nepopisen strah vsled tega umora. Tri dni je bil zaprt in ni jedel in ne pil. Potem pošlje svoje poslance v Rim, ki naj bi papeža zagotovili, da ni ukazal umora; za svoje prenagljene besede pa hoče prestati katerokoli cerkveno kazzen. Papež najprej da poizvedeti o vseh okoliščinah tega zločinstva. Henrik priseže, da ni umora ukazal, prekliče vse svoje naredbe proti

Cerkvi in radovoljno sprejme naloženo cerkveno kazzen.

Vendar zadene kralja premnogo nesreč. Na škotskem se prične vstaja; lastni sinovi gredu v boj zoper kralja, ker je tudi trdo ravnal s svojo ženo. Po celem kraljestvu je divjal boj; kralj je od vseh zapuščen. V taki stiski poroma v Canterbury h grobu svetega mučenca Tomaža, cigar smrti je bil vzrok. Štirinajst ur ostane pri grobu brez jedi in pijače ter obtoži se svojih grehov. Za pokoro si da hrbet do krvi pretepsti in v čast sv. Tomažu sv. mašo darovati. Drugi dan pride sporočilo, da so škotci premagani, da so njegovi sinovi orožje odložili, in da se je mir povrnil v deželo.

S starim očetom sta sin in snaha tako hudo ravnala in ga v bolehnosti tako zanemarjala, da ni mogel nič več strpeti v hiši, kjer je toliko časa delal in živel. Sam je želel, naj ga preneso v bližnjo bolnico. Ob slovesu, ko ima on moke, sin pa suhe oči, še prosi, naj bi za njim prinesli dve rjuhi v bolnico. Mladi kmet poišče najslabše, kar jih more najti in jih da sinčku, naj bi jih v bolnico nesel staremu očetu. Slučajno gleda za dečkom in zapazi, da je eno rjuho skril med drva. Koj ga pokliče nazaj in terja odgovor. Brez najmanjše zadrege, kakor bi to ne bilo nič napačnega, odgovori deček: "Eno rjuho sem skril za vas, da mi ne bo treba vam dobre dajati takrat, ko pojdate v bolnico." Oče obledi in brž hiti v bolnico, da bi očeta zopet domov pripeljal. Od zdaj se je starčku bolje godilo.

Sv. Tomaž Akvinski je imel poleg drugih krščanskih čednosti posebno veliko ljubezen do revežev. Dobri oče mu je rad dovolil, naj deli miločino po svoji volji. Ob neki priliki pa je prišlo toliko revežev v grad in jih je tako obilno obdaroval, da hišnik ni več vedel, kaj bi gospodi na mizo dal. Zato se pritoži pri grofu Landolfu zaradi take zapravljinosti njegovega sina. Grof se hoče sam prepričati in gre po hodniku Tomažu naproti, ko je ravno v obleki nesel jedil za uboge. Oče mu zapove, naj pokaže, kaj nese. Preplašen razgrne mladi grof plašč in glej — v veliko začudenje očetovo se mu usujejo lepe cvetlice k nogam. Ves vesel objame svojega sina in mu dovoli, naj brez skrbi miločino deli.

Nekoč je prišel k nekemu škotskemu trgov-

cu bosonog deček v raztrgani obleki in ga je prosil, naj bi ga sprejel v službo. "Naši dečki, katere okrog pošiljam," odgovori gospod, "moraš biti ves ljubi dan na nogah; ti moraš poprej čevlje imeti." Deček zmaje z glavo in gre. Čez dva meseca zopet pride in veselo vzklinke: "Imam že čevlje, gospod." Med tem časom si je bil z raznimi opravili toliko denarja prislužil, da si je mogel priskrbeti čevlje. "Že dobro," pravi trgovec, "toda v teh-le cunjah bi sramoto delal naši hiši." Deček niti besedice ne reče in odide. Mine šest mesecev in spet se prikaže, a zdaj je čedno in pošteno oblečen. Na bledem obrazu se mu vidi, da je veliko stradal, da si je mogel novo obleko dobiti. Trgovec poprašuje zdaj, kaj zna, pa na svojo žalost se prepriča, da deček ne zna ne brati ne pisati. "Ako hočeš naše pošiljatve raznašati, moraš oboje znati; ker pa ne знаš, zate pri nas ni službe." Deček še bolj bled postane, kakor je bil. Vendar ne reče nobene žal besede in gre daleč, daleč, da dobi delo v nekem kraju, kjer je mogel obiskovati večerno šolo. Čez eno leto se zopet oglaši v oni prodajalnici. "Zdaj pa znam brati in pisati," se odreže ponosno. Zdaj ga sprejme bogat gospod v službo. Pozneje je pripovedoval tako-le: "Takrat sem vedel, da bo deček veliko dosegel. Mladi ljudje v naših prodajalnicah le počasi napredujejo, oni deček pa je danes prvi med našimi služabniki."

•

Po nekaterih krajih na Švicarskem vlada lepa navada, da gre družinski oče vselej zadnji spat. Noben odrasel sin si ne upa zvečer čez čas izostati od doma. Predno gre družina spat, pokropi se vsak z blagoslovljeno vodo, stopi pred očeta ter ga prosi, da bi ga blagoslovil z znamenjem sv. križa. Oče vsakega otroka, tudi odrasle, blagoslovi s sv. križem na čelu, na ustih in na prsih; otrok na to poda očetu roko in reče: "Oče, lahko noč. Hvaljen bodi Jezus Kristus." Drugi dan pri voščilu za "dobro jutro" se isto ponavlja, kakor zvečer. Ako očeta ni doma, opravlja mati ta posel. Jutranja in večerna molitev je vsej družini skupna.

Katehet je učencem razlagal, kako hudo je, če človeka zgrabi slaba vest. Na koncu je vprašal Janezka:

"No, Janezek, kaj te zgrabi, če kaj prav ne storiš?"

"Zgrabi me očka in me pošteno našeška!" se odreže Janezek.

ORGELSKE PIŠČALI

Ič ni novega pod soncem!

NNe verjamete? Glede na obliko, bi lahko zdvajali o tem. Stari Akiba, ki je povedal ta izrek, pa je mislil na bistvo stvari. Nič ni novega pod soncem, ampak je zmeraj le po novem izoblikovano. Snov je zmeraj ista! Tako tudi ni nova resnica, da tvori ubranost sedmih organov: možganov, srca, pljuč, vranic in žolča skladnega človeka. Sedem je tudi poglavitičnih barv, sedem je planetov. Če sozvok sedmih organov v človeku ni v redu, potem je človek nergač.

Neskladnost teh organov je v najvišji meri občutil gospod Torina. Imel je preveč strupov žganega žita in tobaka v pljučih, jetrih in ledvicih in zato mu je nagajal žolč. To je utegnila najbolj dognati vdova Veselko s svojo sedmorico fantov, ki je stanovala pod Torino. Vsi Veselkovi fantje so bili vitki ko orgelske piščali in so se tudi tako oglašali. In ker so bili tako uglašeni, so prepevali v stanovanju in na dvorišču, kakor pojejo dobre orgle. Glasno so pa zmeraj prepevali. To pa je gospoda Torino tako strašno jezilo, da je fantom, če jih je le zaledal, pokazal obraz državnega pravdnika, ki pravkar predlaga za obtoženca deset let ječe.

Ali je bilo mogoče drugače, ko da so fantje vprav zato še bolj prepevali? Prav nalač so še bolj napenjali pljuča in pojoč korakali po dvorišču, tako da je gospodu Torini zaradi te podoknice žolč neznansko otekel.

Ta otekli in neskladni žolč je podil gospoda Torino ko kakega podivjanega vojščaka po njegovem stanovanju. Toda orgle so pele, pele o vsem dobrem in lepem v človeških prsih, pele so o veselju do življenja, in gospod Torina se je zaklel, da bo to vdovo Veselko, ki mu je privlekla žive orgle v hišo, čim prej postavil na cesto.

Drug dan ob času kosila, baš o priličnem času za odpoved stanovanja, je potrkal na vrata vdove Veselkove. Za mizo so sedeli žena, ki je živila samo za svoje otroke, in pa sedmorica orgelskih piščali.

"Zdaj pa molite," je dejala mati, in sedmorica je začela moliti. Najstarejši je molil z glasom in naglico lajne. Mati je bila dobila pokojnino in zato so imeli mesno juho in jetrne emoke v njej. Ker je najstarejši fant rad imel

te emoke, je z navdušenjem molil, a drugi niso nič manj korajžno molili. Če jim pa kdaj jedača ni dišala, in to se je sedmorici večkrat pripetilo, saj je morala njihova mati, ki je pred dvema letoma po nezgodi izgubila moža, kako štediti, potem je bila njihova molitev ko vodenja juha, ki nima nobene moči. Zdaj pa so molili, ko da bi bilo treba svet podreti.

Gospod Torina je hotel že potihem oditi, pa ga je bil zagledal mali Pavel: "O... stric... dobro... dobro..., in se je udaril po trebuhi, tam, kjer je želodec, in nato je zajecljal vso svojo molitev: "Vse... vse... amen!"

Vse je hotel fantiček imeti zase, ker je imel emoke tako rad, in gospod Torina navzlic molitvi ni mogel ostati resen. Tudi tega ni zmogel, da bi bil odnesel pete, češ da se boji. To je bil zares prelep prizor, ta resna mati z zdramimi, veselimi fanti. Ves prevzet je stal Torina ko skesan grešnik, in čim so orgle zadonele: "Amen," je vprašala vdova: "Ali bi kaj radi, gospod Torina?"

Če bi kaj rad? "Seveda," je zajecljal v zadregi, "jaz bi... jaz bi... Pa saj to ni več važno!"

"Mislite?"

"Seveda, ker je preneumno!"

"Pa časih tudi najbolj neumna zadeva vsebuje kako zrnce."

"Kajpa, kajpa. Ali ste zmeraj tako dobre volje pri kosilu?"

"Moj Bog," je odvrnila štiridesetletna vdova. "Zmeraj pa že ne. Saj imam mnogo skrbi. A mi smo zdravi in hvalimo Boga za to, kar pač imamo."

"Seveda, seveda," je Torina, še zmeraj ves v zadregi, odgovoril in se gladil po obriti bradi.

"Imel sem predobro ženo. Pred tremi leti mi je umrla. Od tedaj sem zmeraj tako slabe volje in ves narobe. Rad bi... mislil sem si... jutri bom obhajal svoj pet in štirideseti rojstni dan. Pet let sem starejši kot vi, gospa Veselko. Pa sem sicer zdrav in čvrst."

"Pa vendor slabe volje?" se je ona pošalila.

"Saj! Traparija! Ali pa — je srce bolno. Saj ne vem, kako bi to povedal. Kakor sem že dejal, bom jutri obhajal... in menil sem, če bi za moj rojstni dan... prišli vi in vaši fantje k meni, gor v stanovanje!"

"Mi vsi?" Vdova je dvomljivo pogledala. Tale nergač, jo je povabil na proslavo svojega rojstnega dne? Kar neverjetno!

"Ali sprejmete povabilo?"

"Saj vam bomo vse okrog obrnili!", je rekla. "Pomislite sedem fantov!"

"Kajpa, kajpa, saj vprav to je, kar mi manjka," se je Torina namuznil. "Meni manjka pravo življenje. Pri meni je treba vse na glavo postaviti, da bo kasneje prišlo spet na noge. Ali vas torej smem povabiti na svojo jutršnjo slavnost?"

Ali je mogla Veselkova to povabilo odkloniti? Čeprav bi bila to hotela storiti, ni več utegnila, zakaj njen najstarejši je že prinesel stol in ga ponudil gospodu Torini, naj sede in naj z njimi malo zajame. "Pomislite, naši jetrni emoki..."

"Ki jih je naredila taka odlična mati?", je odvrnil Torina in je prisedel in dejal si je, da še ni bil nikoli pri tako veselem kosilu. Drug dan pa se je pojavila Veselkova s svojimi lepo uglašenimi orglami pri njem.

Rojstni dan so prav veselo in zbrano obhajali, hkrati pa so se tako sprijaznili, da je bila čez pol leta nato nova slavnost, ki je Torino povsem pozdravila.

Torina ni bil nič več nergač. Dejal je, da je ves prerojen, in iz oči se mu je blestel notranji ogenj nove mladosti. Veselkova pa je ostala vesela, dasi je bila zdaj gospa Torinova in vsa njena sedmorica orgelskih piščali se je skladno ujemala z novim življenjem, da so orgle zvonko donele.

Torej le ni nič novega pod soncem...

ZDAJ ME PA NE BOŠ VEČ!

Dva Šebreljca sta pod češpljo sedela in si zastavljal uganke.

Prvi: "Kaj je to? Začne se z 'a', je črno in ima dve luknji."

Drugi: "Ne vem."

Prvi: "To je a n par škornjev. — Kaj pa je to? Začne se z 'd', je črno in ima štiri luknje?"

Drugi: "Ne vem."

Prvi: "To sta dva para škornjev. — Kaj pa je to? Začne se s 'č', je višnjevo in ima češpljevo koščico v sredi."

Drugi: "Preteta duša, zdaj me pa ne boš več; to so trije pari škornjev!"

POKROVITELJ UMETNOSTI

Dragoletnik (v restavraciji): "Kaj pravite? Da jaz nič ne storim za umetnost? Le vprašajte onega slikarja, ki sedi za mizo v kotu... temu sem še sinoči plačal pol litra vina!"

KOROŠKE PRAVLJICE

MARTIN

MATI je imela sinčka Martinčka sedem let pri prsih. Pa je silno oslabela. Rekla je torej svojemu ljubljencu: "Sedem let sem te hranila, odslej pa sam skrbi zase. Pojditi po svetu!"

Dečka, ki je bil po svoji zunanjosti že velikan, je srečal grof in ga vprašal: "Kam, mladieni?"

"Po svetu službe iskat!"

"No, če je tako, pa pojdi z menoj, treba mi je odvečnika."

Martin je bil zadovoljen in je šel z grofom proti njegovemu domu. Med potjo prideta do oreha, ki je bil ves obložen s sadom. "Kaj pa tako zijate v oreh?" je vprašal Martin gospodarja.

"Orehe bi rad imel," je menil ta.

"Priskrbim vam jih, če stopite s konja," je marnjal Martin.

Grof je skočil z belca, ker je menil, da stope hlapec na konja, se z njega vzgne na drevo in mu natrese orehov. Martin pa je prijel konjička za noge in ga vrgel v drevo. V drevesu je zahrumelo kakor ob nevihti, orehi so treskali na tla kakor toča, konj pa je med dvema vejamama obvisel na drevesu. Grof je bil v skrbeh zavoljo belca in je kar pozabil na orehe. Martin pa mu je prigovarjal: "Pobirajte, pobirajte, jaz pa zlezem na drevo in vam prinesem konjička. Če bo pre malo orehov, pa znova potresem."

Grof je seveda trdil, da ima orehov več kot preveč. Doma pa je Martina priporočil oskrbniku: "Odvečnika sem ti pripeljal. Delal bo dobro, samo varujte se ga, da vas ne namlati!"

Zvečer je Martin služinčadi pojedel vso večerje. V jutru na to so šli v gozd po drva. Martin je dobil grofovega belca. Naložil je na podel toliko drva, da konjiček voza niti premaknil ni. Martina je to tako razjezilo, da je konja izpregel, ga položil na drva, se vpregel sam v ojnico in zdiral proti domu. Med potjo je zavozil na gnojišče, v jezici brcnil velik kup na kolovoz in srečno pripeljal domov. Drugi pa so se šele opolnoči odpravili spat, ker so morali pol dneva kidati tisti kup gnoja, da so mogli izvoziti. Bili pa so povrhu že spet brez večerje.

Prihodnjega dne so šli zopet vsi v les po drva. Opoldne je prinesla ena dekla južino Martinu, druga pa vsem drugim. Doma jo je vprašal grof, kako napreduje delo v gozdu. Povedala mu je, da vsi pridno delajo, samo Martin lenuhari pod košato bukvijo. Ko se je pa zmračilo, je Martin izruval bukev in jo odnesel domov.

Tretji dan je šla vsa služinčad z Martinom v steljo. Drugi so pridno grabili, Martin pa je sedel na hribu in se ogledoval, kje je največ listja. Proti mraku je hlapcem in deklam ukazal, naj se drug poleg drugega zleknejo po tleh. Ko so ležali lepo v vrsti kakor snopje v skednju, jih je pograbil za noge in vlekel po klancu navzdol, kjer je bilo največ listja. Kričali so kakor iz uma in stegovali roke po tleh, da bi se oprijeli kake korenine. Tako so pograbili steljo po vsem klancu do doline. Še nekajkrat se je zakadil z njimi po vseh rebreh, kjer je bilo dovolj stelje. Nato jih je izpustil. "Sedaj ste se pa že segreli." Natovoril je listje in ga zanesel domov.

Grof je bil z njim zavoljo dela zelo zadovoljen. Videl pa je, da mu Martin vse poje, in je premisljeval, kako bi ga spravil od hiše. Nekoga dne so pekli kruh. Martin je izvohal hlebe in jih kar vroče požrl. Ko so ga vprašali, če morda ve, kam bi bil kruh izginil, je dejal: "Ne vem, morda so ga svinje pojedle; jaz sem našel le še nekaj drobtinic." Da bi se ga grof rešil, mu je ukazal, naj zleze v globok vodnjak in ga popravi. Ko pa je bil v vodnjaku, so navalili nanj pečevja, velikega kakor mlinski kamni. Martin je vpil iz globine: "Spodite kokoši, da ne bodo prašile peska name." Ko pa mu klicanje ni nič pomagalo, je vrgel velik kamen iz vodnjaka in vse pobil.

Grof je imel tudi mlin, ki pa se je v njem naselil vrag, zato niso mogli mleti. Natovoril je Martinu konja z žitom in mu ukazal, naj čimprej pripelje moko domov. Martin je prišel do mlina in potrkal na vrata, ki so bila zaprta. Ker mu ni nihče odprl, a je slišal, kako je notri nekdo klepal kamen, je vdrl vrata. Na mlinskem kamnu je sedel vrag in debelo pogledal Martina. Ta pa je bil tako hud, da je spustil vodo na kolo, zgrabil vraga in ga tiščal tako dolgo na kamen, da mu je zbrusil polovico sedala. Rogač je milo prosil Martina, naj ga izpusti, in mu obljubljal, da mu takoj zmelje vse žito. Martin se je pobotal z njim in kmalu nato pripeljal moko domov. Grof je bil obupan, ker niti vrag ni

bil Martinu kos. Od žalosti je razobesil na gradu črno in modro zastavo.

Še tistega dne je prišla v grad stara ženica, se čudila in vpraševala grofa, kaj se je vendar pripetilo, da je tako potrt. Ko ji je grof pojasnil, kakšna nadloga mu je Martin, je obljudila, da ga ukroti. Naročila je škaf igličev. Povabila je Martina na jed. Zajemala sta s ponvicami. Ženčina pa igličev ni jedla, temveč jih mašila v vrečo, ki jo je imela skrito pod predpasnikom. Izzivala je Martina: "Pojedla sem veliko več kakor ti." Martin pa je gonil svojo. Ona je ugovarjala in rekla, naj kar dokaže. "Kako pa, če sva že vse pojedla?" je menil on. Ona pa je vzela nož in prezala vrečo pod predpasnikom: "Tako, sedaj pa še ti pokaži, potem bova videla!"

"Eh, jaz si ne prerežem trebuha zavoljo teh igličev," se je izgovarjal.

"Drugače pa dokazati ne moreš; saj vidiš, da sem si ga jaz preparala, pa mi ni nič!"

Martin se je opogumil in si preparal trebuh. Grof pa je bil rešen strašnega požrtnika.

"Žolčkuhati" je nevarno.

Neki nemški zdravnik je napravil tale poizkus: Potisnil je iskalo v pedavnik nekega človeka (črevo dvanajsternik — 12 palcev — ped); v iskalo je začel teči žolč, ki ga je zdravnik prestrezal v 12 posebnih cevk z dnom. Vsa-
kih pet minut je cevke premenjal. Medtem je dočično osebo hipnotiziral, tako da je bila zdaj vesela, zdaj žalostna, zdaj v grozi in zdaj v jezi. Pri tem je zdravnik dognal, da je žolč hitreje in močneje tekel, če je bila oseba vesela, žalostna ali v strahu; v jezi pa je izteklo le nekaj kapljic žolča — ali ga sploh ni bilo nič. Iz vsega tega sledi, da je popolnoma pravilna ljudska sodba, ki pravi, da je "žolčkuhati" nevarno in da jeza škoduje zdravju. Zakaj, ko se človek jezi, žolč zastaja, ne izteka, prebava je nepravilna; iz jeze nastanejo bolezni kakor žoltenica ali zlatenica in pa žolčni kamni. Torej: mirno kri — boj se jeze, ne razburjaj se za prazen nič!

Turist: "Kaj pa da so te vaše krave na planini tako suhe?"

Pastir: "Kaj bi ne bile! Razgled občudujejo, pa pozabijo na pašo."

GOSPODOV DAN

O rekel kdo: "Šest dni delam, sedmega moram dati zdravju: ko bi bil še kak osmi dan, bi ga rad dal duši in Bogu.

Tako pa moram, žal spet na delo."

Kaj mu bomo odgovorili?

Nekaj dobrega je v zakonodajah, ki so raztegnile počitek tudi na soboto popoldne. Tako ostane nedelja res bolj prosta za duhovne reči.

Pa misliš, da je ondi glede posvečevanja nedelj od strani malomarnežev kaj boljše?

Vse pride na voljo, oziroma vse pride na prepričanje. Če ti je Bog zadnji, če vsak glas več velja, kakor Njegov glas, če vsemu daješ prednost, če vse drugo goreče iščeš, Njega pa le malomarno srečavaš — je že v naprej jasno, da ne boš posvečeval nedelje, tudi ko bi bil prav res spočit in od samega počivanja že kar utrujen. Veruj, in našel boš čas za vse!

JE LI KDAJ DOVOLJENA IZJEMA?

Resno veren si. Utrujen si pa tudi. Zelo si potreben temeljitega oddihu. Živci že kar kriče po oddihu, po oddaljenosti od ljudi, po širokih razgledih. Pa res ni mogoče, da bi bil kje pri maši. Boš mogel brez greba napraviti nedeljo brez maše?

Muslim da brez strahu. Tu je že sila vmes. Kakor te opravičujejo od maše bolehatost, nujno opravilo ali tehten razlog, tako ti dovoli to izjemo tvoj ložaj. Le izjema ti bodi in varuj se, da ti ne postane pravilo! In z nadomestili ne varčuj! Na tak dan bodi še posebno združen z Bogom, in med tednom skušaj še posebno verno nadomeščati, kar si bil moral opustiti na nedeljo. Na nadomestila sicer nisi vezan, poveto pa zelo veliko in zelo razčistijo položaj.

ALI POSTAVA NIKDAR NE POPUSTI?

Imamo oddih od vsega; zakaj ga ne bi kdaj ali kje imeli od vezi, ki jih nalaga postava? Ali ne bi smeli biti na dopustu bolj prosti v občevanju in bolj prosti sploh?

Tvoje vprašanje je prav enako temu drugemu vprašanju ali poželenju: "Zakaj ne bi kedaj smeli biti bolni? Zakaj ne bi smeli kdaj zavživati reči, ki so smrtnonevarne? Zakaj ne bi kdaj smeli biti nizkotni, podli, živalski ali

nesrečni?" Odgovor je že ves v vprašanju. Kar ni dobro in plemenito, kar je od Boga iz ljubezni do tebe prepovedano, vse to ni nikdar dovoljeno, ni nikjer dovoljeno. Vesel bodi prepovedi ali svarila, kot si vesel vrvi ob prepadu ali markacije in svarilne deske.

CLOVEŠKO TELO.

Tudi telo je božje delo. Telo kristjana je posvečeno in sv. Duh prebiva v njem. Zato se mora telo gojiti in spoštovati. Pametno negovanje telesa ne le, da ni prepovedano, temveč je celo naravnost zaukazano. Toda više kakor telo, stoji duša. Negovanje telesa ne sme postati oboževanje telesa in omalovaževanje duše in Boga. Negovati treba telo in imeti stalen ozir na dušo. Negovati treba dušo in imeti stalen ozir na telo. Vsakemu, kar mu gre. Zdrava duša v zdravem telesu. Lepa duša v lepem telesu. Kadar se telo protivi duši ali kadar telo zahteva kaj proti duši, mora telo vedno popustiti. Duša je neizrekljivo višja: duša osreči in odreši telo, telo ne bo odrešilo in osrečilo duše.

Kralj in berač

Pokojni danski kralj Kristijan se je nekega dne sprehajal po mestu. Nasproti mu je prišel star berač in mu pomolil klobuk, da bi mu kralj kaj daroval.

Kralj ga je vprašal:

"No, kako je kaj, prijatelj?"

Berač ga je milo pogledal in rekel:

"Tako rad bi imel vašo sliko za spomin."

"Prav rad bi ti ustregel, prijatelj," je odgovoril kralj, "ampak svojih slik ne nosim s seboj."

Berač se je zvito nasmehnil in rekel:

"Veličanstvo, če bi hoteli seči v svoj žep, bi nemara vendorle dobili svojo sliko."

Šele v tem trenutku se je kralju posvetilo v glavi, kaj hoče berač. Segel je v žep in mu daroval cekin, na katerem je bila njegova slika.

"Priliko imam, da se oženim z bogatim dekletom, za katero nič kaj ne maram, ali pa z revno deklico, ki jo zelo ljubim. Svetuj mi, prijatelj, kaj bi naredil."

Prijatelj: "Poslušaj svoje srce ter vzemi revno dekle, — — — mene pa seznanji z ono drugo."

DRUŽINA

Družina! Ti ljuba in lepa domača skupnost! Koliko važnih in tehničnih besed se je že napisalo o tebi! Vsi že vemo, kaj nam je, in kaj nam bodi družina. V družini raste, ali propada država.

Kako naj se vzgajajo člani sleherne družine, da bodo koristni človeški družbi? Celo zakladnico receptov in pripomočkov imamo. Lekarna dobrih nasvetov in navodil za družinsko vzgojo je velika. Po katerem nasvetu bi segli, da bi bilo najuspešnejše?

"Moli in delaj!" Lepo pravilo! Vendar more samo ob sebi vzgojiti le sebičneža. Ta redno moli in pridno dela, toda zase. Kaj so mu drugi mar! "Dobro delaj in varuj se hudega!" Pravično navodilo! Vendar samo ob sebi še ne naredi povsem pravičnega človeka. So ljudje, ki se po tem navodilu ravnajo, a njih delež pravičnosti utegne biti še kljub temu majhen. "Boj se Boga in spolnjuj zapovedi!" To je pa že prav božje naročilo. Pa zopet komu ne bo dovolj jasno in vprašal bo s svetopisemskim mladeničem: "Katera?" Pa mu boste mogli nastevati posamezne zapovedi. Ne smemo pa reči, da bi vsi ti opomini ne bili dobri, koristni in uspešni. Saj so jih nasvetovali in jih še nasvetujejo najboljši vzgojitelji. Vseeno bi si želeli še jasnejšega vzgojnega navodila.

Morda se bomo še najbolj približali jasneju življenjskemu smotru, če oblikujemo slavno vzgojno načelo takole: Družina naj svoje člane vzgaja tako, da ostanejo vse življenje v ljubečem, prijateljskem razmerju do Boga in v postrežljivi prijaznosti do vseh živih stvari, zlasti do sočloveka. Le v tem so resnični užitki za človeka, ki je na pravem potu. In brez te dvojne ljubezni je življenje dolgočasno.

Kakor je bila Sveta Družina v Nazaretu vir božjega blagoslova za vse človeštvo, tako mora biti dobra družina blagoslov za svojo soseščino, in dober vzgojen človek bodi na svoj način božji blagoslov za vse, ki pridejo z njim v obližje. Za to usposobiti človeka, se pravi, ga zares vzgojiti.

Isto naroča Pavlov list vernim družinam: "prisrčno usmiljenje, dobrotljivost, ponižnost, milobo, potrežljivost; prenašajte drug drugega in si odpuščajte, če ima kdo na kom kaj grnjati; na vse to pa ljubezen, ki je vez popolnosti."

SALOMONOVA SODBA

"Če bi nevoščljivost gorela, bi ne bilo treba nič drv." Trda je ta ljudska sodba in obsodba vseh nas. Toda od Kajnove zavisti do današnjih svetovnih zapletljajev, iz katerih brizga toliko nedolžne krvi, je tak rek veljaven. Sebičnost, zavist, škodoželjnost — so dediščine, ki pridejo z nami na svet. Ni majhna naloga staršev, da zatro v otroku vse te prebohotne poganjke in skušajo obuditi med brati in sestrami plemenito nesebičnost, ki naj je vodnica otrokom v življenje. Dobro je poznal Zveličar to rano človeštva in je zato dal vse — za brate: "Veče ljubezni nima nihče, razen kdor da življenje za brate."

Seveda je marsikdo po naravi vendarle zelo nagnjen k ljubezni do bližnjega. Pa prav pri takem se zasledi, da je pripravljen dati enemu vse, drugemu pa nič. Naravno nesebičnost more izpopolniti le dobra vzgoja. Dva prizorčka povejta, kako in kaj je z otroki.

Prišel sem obiskat prijatelja, ki ima štiri majhne otroke. Komaj vstopim, mi trije starejši hitro zatožijo najmlajšega: "Dorček avto polomil!" (Igračo — avto — mu je bil prinesel Miklavž.)

"Tako-o?" se čudim.

Dorček se postavi kot grešnik v kot in moslja v zadregi svoj prstek. Jaz pa vzamem iz žepa pomaranče in jih dam vsem, le Dorčetu ne. "Ker si polomil avto, ne zaslubiš nič."

Opazujem otroke. Prvotno veselje nad pomarančami gine z obrazov. Radost ni čista. Ne spoznajo, da jih peče greh zatožbe in jim greni sladki sad. Nerodni so in ne vedo, kaj bi.

"Ali boš dal kaj pomaranče bratcu, ki je ni dobil?" nagovorim srednjega.

"Bom."

"Koliko?"

Z roko pokaže, da polovico. In še drugi pokažejo, koliko.

Seveda moram izvleči sedaj pomarančo jaz in jo dati Dorčetu. Spet zavlada veselje med otroki; Dorče popusti prstek zadrege in seže po daru.

Niso se zavedali, odkod je izvirala zatožba bratca, a vsi so podzavedno ugenili, da ni bilo prav. Komaj sluteno so ta sebični "neprav" z nesebično pripravljenostjo popravili.

Drugi dogodek pa je zahteval korenitejše

šole. Dedek je prinesel k hiši star, iz protja spleten ptičnik. Čigav bo? — "Obeh," je menil dedek. Kakopa! Pri otrocih — pa dveh lastnina! Ni šlo. Boj na boj, prepri za prepiron je povzročal ta ptičnik. Če se je ujela sinica v mojo ptičnico, moral bi biti ptičnik moj. Toda tam je že prebival debelogлавi kalin in brat ga ni hotel izpustiti, češ, kalin se je ujel meni. Pravde so bile brezkončne; nobeden ni odnehal.

Oče je ves čas potrpežljivo čakal na spravo, pa je ni bilo. Ko je bila nekoč pravda prav vroča, je segel oče po ptičniku, odprl vratca, izpustil kalina, nato postavil ptičnik na tla in ga s težko nogo pohodil.

Plašna sva gledala razvaline na tleh. Dedek pa nama je oponesel:

"No, sedaj sta sita nevoščljivosti."

Pobral je ogrodje in ga vrgel v peč. Nato je še dodal: "Ti nič, ta nič! Prav vama je." Ni baš vselej potrebno tako korenito zdravilo za zavist, koristno pa je.

Marija in Grlica

Marija bi rada na svatbo šla,
a kje naj pustila bi Jezusa?

Ponudi Mariji se grlica:

"Le pojdi, Marija, na svatbo ti!
saj jaz bom pomagala zibati!"

Čez polje Marija je v svate šla
in zraven na dete je mislila.

In kadar je prišla na pol poti,
spet k svojemu detetu odhiti.

In vidi, da zibka na tleh leži
in ptica utrujena zraven spi.

"Le kaj si storila mi, grlica?
Tako si mi čuvala Jezusa!"

"Nikar se ne jezi, nikar, gospa,
pomagala najti bom Jezusa!"

Zletela je grlica daleč stran,
Marija je žalostna šla čez plan.

In komaj je prišla na pol poti,
že ptica naproti ji prileti.

Marija, ne bodi nič žalostna,
saj našla sem tvojega Jezusa!

S pastirci na trati vesel sedi
in belega jančka v rokah drži.

Tako mi je rekel, tako dejal:
"Le dvigni se, grlica, zopet s tal!"

In materi reci, naj pohiti,
da svatbe vesele ne zamudi . . ."

NOVEGA KAJ PRI MARIJI POMAGAJ?

Nebeško lepa je sedaj priroda pri nas. Zgodnjo pomlad smo imeli, kar je nekaj novega. Ponavadi se kar zima prevali v vroče poletje, letos je toplo sonce zgodaj priklicalo zelenje in cvetje iz grude in milo vreme dolgo drži. Tudi sv. Bonifacij letos ni s slano udaril po vrtu, kar je nas kmete veselilo. Kmetija je kakor borza: enkrat gre gor, drugič dol, z upanjem gledaš seme, kako kali, pa pride spomin zime: mraz, in vse ugonobi.

*

Nov je lep vinograd pri nas, ki so ga naši fantje in delavci zasadili pred dvemi meseci. 250 novih trt, grozdja osem vrst, ki rodi v naši državi. Imeli smo trsja že preje precej, toda le ene vrste, ki se v brajdo spenja. Z veseljem hodijo delavci gledat, kako kaj nove trte poganjajo, tudi slamo so že pripravljali za slučaj, če slana pride, da z dimom nevarnost preženejo. Tako baje v stari domovini preganjajo bič sv. Bonifacija.

*

Nove mašnike imamo v naši družini. Kar štiri letos. Fr. Michael Rogelj jo je pel 25. maja v La Salle, Fr. Ludvig Ule jo bo pel 9. junija v Euclidu, O.; Fr. Martin Stepanich, zvesti sotrudnik pri Ave Maria, bo zapel prvo glorijsko 15. junija v Kansas City; Fr. Richard Rogan pa avgusta meseca v Bethlehemu, Penna. Ta slednji je nekoliko premlad in radi nerodnih zvez z Rimom, ni mogel pravočasno dobiti dovoljenja za oproščenje od zapovedane starosti. Bog jim daj vsem zvestobe in obilo gorečnosti v vino-gradu Gospodovem.

*

Baragov spomenik že stoji. Izdelal ga je znani umetnik J. Slapnichar iz Jolieta. Res se je potrudil, da je dal spomeniku trajno umetniško vrednost. Pravijo, da še clevelandski spomenik v Kulturnem vrtu poseka. Postavili smo ga v takoimenovani planinski vrtiček, kamor smo dali tudi vse replike njegovih cerkvic, tako da je sedaj postal ta vrtiček Baragov vrt. Ob tej priliki se zahvaljujemo vsem dobrotnikom, ki so v ta namen darovali, zlasti J. Slapnichar, ki je vse delo opravil zastonj, potem Mr. Šetina iz Jolieta, ki je daroval 100 dolarjev, Mrs. Mary Barle iz Waukegan, ki je darovala 150 in tudi misijonskemu klubu Busy Bee, Chicago,

III., ki je daroval tudi 150 dolarjev. Spomenik je stal 600 dolarjev in je do zadnjega vinarja bil plačan od dobrih in požrtvovalnih Slovencev po Ameriki. Odkritje spomenika bo 13. julija. Na to slavnost že danes vabimo.

*

Najlepša hvala gre nekemu našemu prijatelju iz Chicago, ki je sicer litvinske narodnosti, pa se mu je Lemont tako priljubil, da vsak čas kaj lepega napravi za nas. Tudi v Baragovem vrtičku je napravil tablice z izrezljanimi črkami, ki govore in pojasnujejo Baragovo življenje. Bog mu plačaj ves njegov trud in vse njegovo delo v ta namen, kakor tudi za vse druge tablice, ki jih je izdelal na umetniški način za naše posestvo. Še tako korajzen je, da pride večkrat ob svojem prostem času delat in pomagat v Lemont. Ta dobra duša je Mr. Ed Thoren v Chicago.

*

Zahvala gre posebnim darovavcem za nove altarne potrebščine Mr. in Mrs. Martin Foys 10 dol. Mr. in Mrs. Kranjc 10 dol. Družini Vidmar in Puhek 6 dol., Neimenovana v Chicago 10 dol., Mrs. A. Glatz iz New Yorka 10 dol. Frank Kužnik iz Clevelandca 2 dol., Jos. Slapnichar iz Jolieta 25 dol. — Povrni Bog.

*

Obiskali so nas zadnji čas rojaki iz oddaljenih mest. Mr. Rudman iz Wilkinsburg, Pa., Antonija Glatz iz New Yorka in Mrs. J. Segar iz Chisholm, Minn. Upamo, da jim je Lemont ostal v lepem spominu.

*

Pozabili smo na dve veliki naši dobrotnici. Že v majevi številki bi bili morali omeniti Mrs. Gregorka v Waukeganu in Mrs. L. Gregorich v Milwaukee. Bili ste tako dobri, da ste nam nabrali ves potreben denar za novi križev pot v naši kapeli. Prav prisrčna hvala obema.

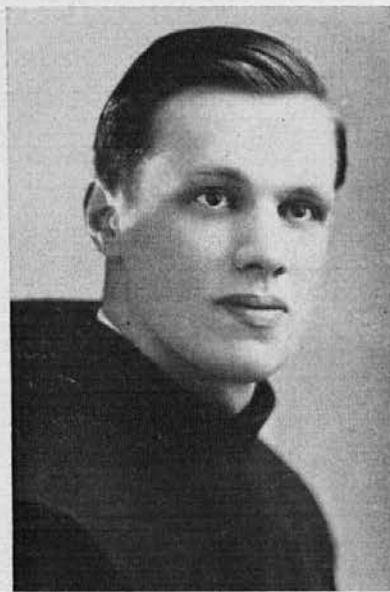
*

8. majnika nas je pa Bog potipal s tornandom. V nekaj minutah nam je vihar pokosil najlepše hraste in gabre na farmi. Blizu 60 jih je padlo. Odneslo nam je garažo in razbilo takoimenovani "Finžgarjev dom". Kot da bi nam hotel reči Vsemogočni: ne pozabite, da sem še vedno jaz gospodar.

Huje kot pri nas je ta vihar zagospodaril po sesterskem posestvu. Drevesa pred hišo so padla na sesterski dom in podrla pročelje poslopja. Žalosten je bil pogled na posestvo pri sestrah. Kot bi bil sam Hitler prišel z svojimi divjimi avijoni. Še na novem poslopju je vihar

DAROVI

ZA LIST AVE MARIA—Po \$5:
Mrs. J. Ivan, Mrs. M. Loush, T. Shubitz. — Po \$3: U. Strubel, J. Heraver. — Po \$2.50: M. Maletich, Mrs. M. Komp. — Po \$2: L. Heinricher, I. Kirn, A. Vaheic, F. Hrovat, F. Flajnik, N. N. — Po \$1.50: L. Mladic, Mrs. M. Jakopic. — Po \$1: A. Savor, F. Stokar, J. Verseek, Mrs. J. Sinkovec, Mrs. J. Primožic, J. Dobranc, J.

Novomašnik Rev. Louis Ule

Dnukich, G. Vesel, M. Zore, A. Boncha. — Po 50c: G. Vesel.

ZА MARIJIN ALTAR — Po \$20:
M. Pangre. — Po \$10: L. Pozar. — Po \$5: Mrs. E. Trusnik, J. Zabukovec. — Po \$2.50: B. Sever, A. Tomsic. — Po \$2: Mrs. Cic. — Po \$1: V. Krajec, J. Bucher.

ZА TABERNAKELJ—Po \$5: A. Hochevar. — Po \$2: J. Zabukovec.— Po \$1: Mrs. Cic, M. Papesh. — Po 50c: M. Deklave.

ZА DRUŽBO SV. JOŽEFA — Po \$1: Mrs. Cic. — Po \$2: J. Maronik.

ZА BARAGOV SPOMENIK — Po \$2.50: A. Tomsic. — Po \$2: F. Drasler. — Po \$1: M. Hochevar.

ZА KRUH SV. ANTONA—Po \$1: A. Zupancic, Mrs. J. Champe.

ZА KIP SV. FRANČIŠKA—Po \$2: R. Simenc, M. Kasse.

ZА ŠTUDENTE—Po \$1: F. Stokar. — Po 50c: Mrs. M. Jakopic.

ZА SAMOSTAN—Po \$10: Mr. in Mrs. A. Tomazin. — Po \$5: Družba Marije Vnebovzetja, štev. 210, A. Ne-

manic, A. Belcic, J. Heraver, K. Pavlic. — Po \$: F. Valencic, Mrs. Sefran, F. Cvetic, I. Nakrst. — Po \$1.50: A. Nemgar. — Po \$1: M. Brožak, Mrs. J. Laurich, U. Kozaric, F. Martincic, M. Sajovec, F. Gornick, T. Pavlic, A. Oratch, F. Ferlan, M. Horvat, A. Xeller, F. Zalle. — Po 50c: Mrs. Baraga, A. Tomazic, Mrs. Fabjan, J. Anzlovar, M. Balkovatz.

APOSTOLAT SV. FRANČIŠKA—Po \$30: M. Prostor. — Po \$10: Rev. P. Petrich, J. Sega, G. Gostic, R. Simenc, Mrs. M. Noda, Mrs. M. Komp, T. Plase, Mrs. W. Buckley. — Po \$5: R. Koleto. — Po \$1.50: R. Koleto, Mrs. H. Zgajnar. — Po \$1: G. Zaman, T. Zdesar, V. Rojko.

SVETE MASE — Po \$31: M. Mahkovec. — Po \$30: I. Kirn. — Po \$25: M. Pangre. — Po \$10: M. Merkel, I. Sinkovec. — Po \$8: N. N. — Po \$6: Mrs. J. Pucel. — Po \$5: M. Korsnick, J. Lukek, M. Cook, J. Furlan, Mrs. A. Pritekel, F. Levstik, M. Kebek, M. Perusek. — Po \$4: M. Stepan, J. Malnerich. — Po \$3: F. Kurent, N. N., M. Koss, J. Cestnik, Mrs. J. Laurich, A. Ferencak, Mrs. J. Anzlovar, J. Yagger, M. Pavlesic, Mrs. C. Steblaj, Mrs. M. Komp, M. Sajovec, M. Belan, J. M. Sever, A. Jurecich, Mrs. J. Champe. — Po \$2: M. Grahek, A. Wiskovich, J. Roncevich, A. Hochevar, M. Hochevar, U. Ivsek, A. Zupancic, P. Braidich, Mrs. C. Koller, V. Kozric, J. Peternel, J. Gnader, F. Lesar, P. Mikula, A. Zgonec, B. Karligner, J. Zuzek, J. Mihelich, J. Kuhal, F. Hrovat, Mrs. J. Sodja, A. Sudadolnik, K. Govednik, Mrs. A. Lesar, N. Nekich, J. Maronik, J. Jakofcic, A. Kerc, J. Anzlovar, N. N., F. Shega, R. Russ, J. Vidergar, Mrs. J. Mravintz, J. M. Tkulcich, Mrs. T. Okoren, A. Markoja, F. Hobst, J. Pauc, M. Hrovat. — Po \$1: A. Franciskovich, Mrs. T. Okoren, A. Skendar, M. Retel, Mrs. Sefran, J. Simonich, J. Farley, F. Zelko, M. Papesh, A. Nemgar, Mr. Mrs. J. Hren, M. Bukovec, Mrs. A. Shry, F. Kosir, F. Perovsek, J. Skul, M. Sodač, A. Jowarnick, Mrs. J. Heraver, Mrs. M. Jakopic, C. Zalec, M. Pogacnik, M. Ajster, K. Lopic, M. Droagoman, Mrs. U. Strubel, Mrs. Hudak, M. Grahek, I. Stefancic, J. Butkovich, F. Hochevar, M. Gauze, M. Tonisha, A. Boncha, G. Polajnar, M. Krasovec, M. Oblak, J. Russ, J. Kastelic, M. Plese, J. Koporec, M. Hrebbar, J. Galecki, A. Kramesic, Mrs. Jalovec, Mrs. F. Korn, M. Slogar, J. Kittek, A. Zdesar, T. Zdesar, A. Za-

kovich, P. Kochevar, Fraus, Mrs. F. Janezich, F. Gornick, F. Radez, R. Ujcic, J. Koseak, F. Zivetz, N. N., Matt Grill, M. Hochevar, So. Chicago, M. E. Starich, A. Russ, F. Wacak, M. Oblak, F. Bolte, Mrs. M. Kurent, J. Aneil, M. Sivic, Mrs. F. Petrich, A. Kamnikar, Mrs. J. Svigel, Mrs. F. Bambic, N. Kolenc, F. Stalick, Mrs. M. Grum, R. Korn, M. Logar, M. Agnich, F. Dokl, A. Bresnik, J. Mohar, M. Tomazic.

ZА LUČKE — Po \$10: A. L. Veranth, J. Androjna, N. N. — Po \$5: M. Papesh, Mrs. E. Trusnik, Mrs. M. Loush, K. Lavrin, M. Hrovat, Mrs. M. Hudak, F. Pirs, Mr. J. Judnich, U. Sustarsic, Mrs. M. Drcar, A. Jelenreich, J. Smrdel, N. N., Cleveland, I. Kirn, J. Hochevar, H. Maren, Mrs. U. Bogolin, J. Skufca, J. Barbis, J. Korian, F. Barlis, M. Dragoman, F. Rogina, Mrs. U. Taucher, Mrs. C. Koller. — Po \$3: Mrs. M. Jakopic, M. Bluth, A. Jevnik, Mrs. F. Cerne, M. Smrekar. — Po \$2.50: A. Bucar, J. Strmetz. — Po \$2: M. Pavlešić, U. Kozarić, J. M. Sever, J. Sodja, N. N., M. Bresar, Mrs. V. Krajic, L. Simonelich, Mrs. A. Novak, Mrs. J. Russ, M. B., J. Knese, J. Leskovitz, Mrs. J. Florjance, L. Russ, Mrs. M. Zgajnar, Mrs. M. Kostelic, A. Nmanic, Mrs. K. Klaus, Mrs. N. Hoffman, R. G., T. Ferk. — Po \$1.50: J. Fraus, J. Mo-

Novomašnik
Rev. Martin Stepanich

har, J. Zadnik, Mrs. J. Pugl. — Po \$1.10: M. Starich. — Po \$1: M. J. Leskovitz, T. O. Koren, M. Amushek, A. Fugina, Mrs. Berdek, L. Mladich,

Mrs. H. Zgajnar, G. Zaman, R. Simeone, P. Braidich, U. Strubel, J. Petternel, Mrs. A. Pritekel, J. Herauer, Mrs. M. Selak, M. Pavlesic, G. Vesel, J. Koporec, M. Plese, J. Kastelic, M. Oblak, A. Yereb, F. Roitz, F. Turk, M. Gauze, M. Sajovec, M. Grahek, J. Medved, A. Kremesic, F. Gornik, A. Russ, Mrs. F. Janežich, K. Govednik, A. Suhadolnik, A. Zakovich, J. Perme, T. Zdesar, M. Grze, F. Horvat, A. Nemgar, A. Tomsic, A. Oratch, K. Triller, Mrs. J. Primožic, Mrs. A. Levar, M. Herbeck, J. Maronik, J. Dobrave, C. Gerzich, V. Rojko, F. Kušar, M. Gostic, M. Mavrin, F. Zivetz, Matt Grill, J. Ancel, Mrs. M. Kurent, Mrs. J. Champe, A. Xeller, F. Wacak, A. Russ, S. Turnarl, M. Habjan, F. Plautz, Mrs. Vihtelich, K. Cesar, A. Mlakar, F. Novak, J. Malnerich, M. Tomazic, T. Paulin, Mrs. M. E. Bohote, F. Kosir, J. Pike, M. Rebek, J. Hrovat, M. Bukovec, Mrs. J. Skoff, L. Trškan, A. Jerman, M. Glavan, Mrs. A. Golob, Mrs. L. Mehlin, F. Marolt, J. Mladic, A. & M. Gregorich, M. Azman, M. Stepan, F. Hren, Mrs. M. Slak, J. Velic, Mrs. M. Spehar, M. Kremesec, J. Yager, F. Perovsek, J. Roncevih, Mrs. A. Potokar, Mrs. I. Zupin, M. Levar, Mr. & Mrs. M. Hochevar, N. N., C. Zalec, T. Kodric, Mrs. Pogačnik, C. Pobega, Mrs. D.

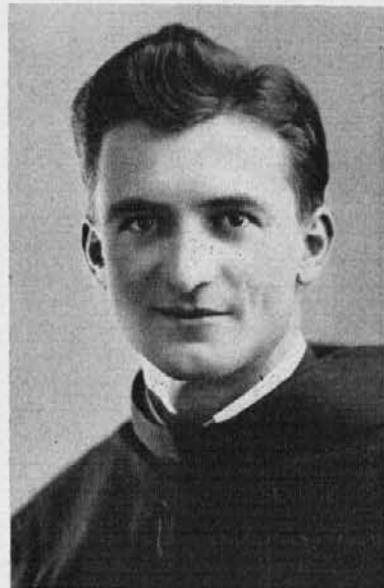
Novomašnik
Rev. Mihael Rogelj

Coff, M. H., Miss M. Draz, M. Meznarich, M. Hafner, M. Zupan, J. Meglen, Mrs. J. Gnader, Mrs. A. Zad-Bartlo, Mrs. M. Slanovich, J. M., K. Lopicic, Mrs. J. Savrsnik, Mrs. A.

nik, N. N., J. Kristofelc, Mrs. F. Jenko, A. Jurecic, Miss Jos. Dolgan, A. Zagar, Mrs. M. Smrekar, F. Zbasnik, Mrs. J. Jernejcic, F. Vovko, Mrs. V. Sustersic, M. Koklic, Mrs. U. Stupnik, M. Laurich, Mrs. C. Opalek, M. Elnikar, A. Skrabec, J. Mustar, S. Jenko, J. Intihar, M. Spendal, J. Lindic, Mrs. Mayerle Sr., K. Kosmerl, Mrs. Krze, J. Petkovsek, Mrs. M. Skerl, J. L. Teuz, F. Osaben, Mrs. T. O. Koren, N. Simonic, A. Pryatel, Mrs. M. Lebar, A. Janežich, Mrs. A. Miklaušich, Mrs. M. Pristoe, G. Vukovich, Mrs. A. Stepanich, G. Zaman, Mrs. H. Zore, K. Pfeifer, R. Znider, M. Skul, Mrs. R. Usnik, M. Sivic, A. Ferencak, M. Sporcich, F. Hochevar, Mrs. J. Starc, Mrs. J. Kascek, Mrs. B. Bozner, Mrs. J. Plemel, Mrs. M. Zaletel, F. A. Stopar, M. Knaus, Mrs. A. Ferencak, F. Lincic, M. Swan, Mrs. M. Kramarich, Mrs. F. Skull, F. Ash, J. Pintar, Mrs. M. Savoren, A. Perusek, A. Komlanc, R. Markel, Mrs. E. Mravinec, Mrs. M. Willer, J. J. Kobal, L. Kozelj, Mrs. J. Mladick, N. N., New York, F. Brodnik, M. Volkar, M. Karsnick, Mrs. F. Cerne, F. Susha, J. Phillipcic, J. Ponikvar, I. Trunkle, Mrs. M. Fido, T. Erjavec, Mrs. F. Kocjancic, J. Zgajnar, Mrs. J. Traven, M. Konechnik, F. Fink, M. Vidmar, Mrs. M. Panjan, J. Videc, I. Trost, Mrs. L. Brojan, Mrs. A. Udo-vich, Mrs. M. Zunic, Mrs. J. Smolich, M. Adam, Mrs. R. Pozlep, Mrs. A. Logar, J. R. Sabec, A. Kaucic, Mrs. F. Avsec, M. Bluth, R. Korn, Mrs. K. Sarja, A. Bresnik, K. Pl., Eveleth.— Po 75c: Mrs. V. Končan.— Po 50c: M. Grahek, Miss Lopicic, J. Hleber, Mrs. Krize, J. Rudman, L. Delak, A. Zupancic, Mrs. J. Sterbenz, A. Zokal, M. Hrebar, J. Kuhel, M. Fear, L. Pripodnik, P. Mikula, G. Raly, A. Schweiger, K. Krapec, A. Urbas, P. Kochevar, M. Cekada, A. Zidarich, F. Flajnik, Mrs. Petric, D. Drmes, F. Gosar, T. Gregori, Mrs. F. Shega, I. Pauč, Mrs. F. Zvanut, Mrs. Peters, F. Bolte, J. Vidergar, M. Oblak, Miss Wandekish, K. Kochevar, K. Savnik, F. Boenik, M. Skube, A. Bukovec, Mrs. M. Filak, Mrs. M. Skerjanc.— Po 25c: J. Kosak, Mrs. M. Ajster.— Po 20c: L. Jelsovar.— Po 15c: A. Zedar.— Po 10c: M. Slogar.

Zahvaljujejo se Bogu, Mariji Pomagaj, Frideriku Baragi, sv. Jožefu za pridobljene milosti:

A. Tomsic, Strabane, Pa.; F. Flajnik, Mrs. J. Primožic, G. Vesel, M. Zore, A. Boncha, Mrs. J. Ivan, Mrs. M. Jakopic.

Novomašnik
Rev. Richard Rogan

NA GRČKU ASIZIJ

VERONA, PA. IN OKOLICA—

Po \$5: Joseph Susha, John Pavlavovich, Anton Nemanic.

Po \$3: Mary Previc, Angnes Kortuh.

Po \$2: Vinko Kovacic, Mary Demsar, Rose Hudel, Mary Okovich, Frances Habjan, Martin Kumer, Mary Richter, Frances Zerjan, Frances Mokosek.

Po \$1.50: Katarina Duric, Veronika Kovacic, Joe Kucic.

Po \$1.25: Zora Dugan, Mary Krulec.

Po \$1: Mary Dolacki, John Hotjec, Jack Jakovac, Mike Peretic, Mary Vicic, Paul Yugovich, Sophie Sloboda, Anna Lenghford, Mato Urbanovic, Florence Zalet, Ernest Krulec, Mrs. Pavelko, Mary Porovnes, Mary Lesar, Louis Cestnik, Helen Mihelic, Joe Plese, Frances Tratar, Jack Talff, Antonia Kirin, Steve Duzanc, Anna Tomac, Mary Racki, Joe Martincic, Tony Delach, Johanna Mihelic, Louise Latin, Mary Vitunich, Ana Tomasic, Ana Polak, Agnes Remas, Frank Zoretich, John Kucic, Anton Kucic, Josephine Ladar, Johanna Garber, Emily Garber, Antony Nemanic, Kata Bradica, Joseph Bradic-

ca, Anna Tianko, Anna Dovka, Christina Polovcak, Mary Stefancic, Frances Schifrar; Frank Pernal, Paul Oblak, Antonia Pintar, Anna Jelovecan, Johanna Kokal, Mary Pavlek, Berg, Katarina Bergant, John Yereb, Ludovic Zerjar, Anna Jaketic, Joe Erdeljac, Mary Valent, Mary Tomasic, John Naglich, John Naceyak, Jurko Malek, Jack Borsic, Joe Pivec, Catherine Istaniek, Anna Kratofil, William Kratofil, Frances Menart, Anton Kosoglar, John Sankowicz.

Po 80c: John Lesar.

Po 75c: Veronika Jugovich, Ana Delach, Frank Samsa.

Po 60c: Rose Boumn.

Po 50c: Jenny Kumerca, Mary Bozic, Frances Kovacic, Viola Gaspar, Mary Jagodnik, Mike Majevic, Paul Martin, Mary Bozick, Valent Simonec, Nick Pavlakovich, N. A. Kravetsky, Rose Tomasic, Martin Korpas, Anton Kucic Jr., Sophie Kucic, Ana Barcie, Joseph Tomasic, Mary Kinkela, George Tomasic, Anna Bender, Monika Jerem, Joe Sobar, Katarina Vrban, Pavla Kokal, Paul Kokal, Helen Richter, Mary Caesar, Charles Petrakis, Veronika Gaspar, Mary Zupancic, Tony Ciancotti, Frank Sekuta, Katarina Prost.

HOMER CITY, PA.—

Po \$10: Martin Smith.

Po \$2.35: Peter Bekina.

Po \$2: John Russ, Frank Ferenck, Louis Koren, Joseph Vrban.

Po \$1: Mary Modic, Ana Sisca, John Zele, Frank Kozela, Mary Gorican, Frances Gorican, Charles Klemcic, Alojzija Reich, Johanna Penko.

Po 50c: Joseph Kerin, Frank Arch.

PITTSBURGH, ETNA, MILLVALE IN OKOLICA—

Po \$5: Frank i Eleanor Tomec, Ivan Ticarie, Cecilia Krize, Mrs. Hontuje, Anton Slatz.

Po \$3: Joe Jakic

Po \$2: Frances Necimar, Anna Butkovic, Anton Kambich, Marija Vrbanac, Mrs. Nick Cunic, Kreklers, Mary Gorse, Ivanka Rudman, Filip Tomasic, Barbara Turovac, George Radovic.

Po \$1: Anthony Zunic, Anna Gross, Frank Gajsek, Helen Briski, Mrs. Mravintz, Agnes Curl, Katarina Michelich, Mrs. Flore, Anthony Krall, Joseph Knaus, Mary Curl, Frank Yagash, Michael Chatopa, Kata Matjasic, John Ribich, Anna Poropatich, George Fodi, Joseph Zachero, John

Serv Sr., Charles Tomicek, Stefania Ceh, Charles Kolarich, John Zupcic, Barbara Sudac, Rose Bolkovac, Louis Mocvan, Dragotin Novosel, Ljubica Mlikan, Nicholas Belavic, Mrs. Matešic, Anna Puh, Nick Grubich, Joe Breski, Frank Segina, John Penjan, Mary Trpcic, Kate Zaborski, Josephine Horvatin, Steve Simek, Nick Grdun, Joseph Dusman, Joe Jurkovic, John Smolkovich, Dora Zidanich, Mary Hosper, Helen Gerich, John Pitmanic, Joe Crnic, Josip Lukac, Frances Kolich, Anna Colarich, Anna Cunic, Margaret Stefanic, Lucija Secan, Ana Zoretich, Anna Buntak, George Harbula, Mrs. Paneda, Hawkins Co., Anna Mlachak, Joseph Bolkovec, Mary Crnic, Mary Ban, J. C. Paris, Mrs. Cubakovic, Ana Znidersick, Frances Crispin, William Likovic, Julia Smutrsik, Ljuba Zalec, Matt Kambic, Joe Balah, Barbara Bajuk, Mary Frank, Mrs. Martincevic, Mr. S. Majhan.

Po 75c: James Jazbec.

Po 65c: Anna Matusic.

Po 50c: Mary Vlakancic, Bilka, Magda Protulipac, Bara Malinaric, Josephine Boznik, Mary Boznik, Catherine Dauer, Josephine Bostancic, John Mastnik, Mary Gersic, J. Soakocic, Alex Andres, Dukovich, Mrs. Matusic, Helen Turac, Peter Grubisic, John Segina, Margaret Basiljevac, George Kucenic, John Stojnic, Helen Trgovec, John Brkovic, Frances Burisch, John Krizmanic, Ljuba Trusich, Geo. Kereta, Geo. Hrvat, Frank Zupancic, tSeve Pitsch, Angelina Vulakovitch, Mary Delach, Charles Smolkovich, Ana Profozic, Ana Dzelalia, Dorothy Spudic, Matt Segina, Barbara Segina, Katarina Hrbolich, Jela Perstac, Bara Segina, Mary Lusic, Mrs. Harvranek, Mary Lukac, Margaret Bolkovac, Theresa Clemenc, Nick Pozek, Bara Evanich, Matt Riberich, Betty Kozen, Dragica Sajkel, Nick Ribaric, Ana Grasan, Bara Tomasic, Dora Pericak, Magda Furjanic, Iva Loncar, John Culic, S. Starcevic, John Cuvakovic, Jela Rojescan, Katarina Mateljan, Barbara Mateljan, Mary Matijak, Frances Baren, Anna Toncitic, Stephanija Trsic, Mary Zagorac, Mary Stokan, Bara Vicic, Josip Jagotic, Martin Rajkovic, Peter Markovic, Dora Vranich, Ivan Zivcich, Mike Segina, Katarina Stipancic, Helen Rasunic, Katarina Fusic, Mary Colarich, Draga Radovic, Mary Loncar, Frances Pericak, Ana Vucic.

JOHNSTOWN, PA., IN OKOLICA—

Po \$10: Mary Pristav.

Po \$5: Michael Povansek, Joe Jug.

Po \$3: Frank Fiket, Gertrude Debevs, Mary Tegel, Mike Tomec, Frank Selan.

Po \$2.25: John Martincci.

Po \$2.15: Frances Pupic.

Po \$2: Andrew Tomec, Mary Tomec, Matija Klucevsek, Louise Tomac, Barton Lindiseek, Louise Novsak, William Pleskovic, Mary Selan, Andrew Evans, Antony Rovansek, Frank Zupancic, Johanna Wagner, Gregor Cikada, Mary Cuk, John Kukovitz, Matt Marvhnick, Anton Gall, Marko Brozovic.

Po \$1.50: Jenny Stermec, Ana Govekar, Frank Drobnič.

Po \$1.30: Joe Borstner.

Po \$1.25: John Jersa.

Po \$1: Mary Horvat, Jenny Janc, Jenny Selan, Matt Vidmar, Berta Pecjak, Jenny Klucar, John Zalar, Frank Tomac, Anna Slabe, Joseph Golob, John Lorditch, Martin Zupan, Anton Kominikar, Jenny Dereanic, Frances Kopriva, Frančiška Gabrenja, Mary Zupan, Mary Medvesek, Frank Gačnik, John Meve, Anna Kenney, Matija Krasevac, Lovrence Trček, Josephine Bevc, Greming Bros., Pauline Zorc, Agnes Gunde, Peter Fink, Terezija Hiti, Anton Drenik, Agnes Gall, Gabrielle Mikus, Frank Mikus, Frank Mele, Mary Banic, Theresa Zalar, Anton Lunks, Antony Lunks Jr., Lovrence Tursic, Anton Sterle, John Hribar, Powell Bros., Antony Ralish, Preston Paul, Vid Rovansek, Mary Rovansek, Alibna Mrak, Joe Stermec, Frank Perko, Chas. Fesko, Mary Krebal, Frank Svete, Mary Brezovic, Martin Berg, Anthony Birk, Edward Bezjak, Antonia Vicic, Mrs. S. Kudoklnic, Joseph Govekar, John Kaplar, Jakov Govekar, Frances Govekar, Frances Kraje, Caroline Gubernovic, Frank Bajt, Johanna Bajt, Charles Kopriča, Rudy Napotnik, Joseph Modic, Ana Cindric, Teresa Hlescak, Johanna Seigh, Sophie Herscak, Mary Samec, Charles Brezovic, Charles Kovalek, Frances Yagar, Louise Kobal, Ursula Tursic, John Yevcic, Mary Koss, Jakob Gabrenja, Jenny Petrovčič, Gregory Cikada, Mary Tursic, Mary Bregar, Frances Kusar, Ursula Pristave, Joseph Vidmar, Mary Tursic, Mary Butan, Agnes Medle, Tony Tursic, Johanna Dezelak, Louise Jacoby, Mary Bukovec, Mary Tomec, Frances Strazesar, Geo. Nemanic,

Bara Nemanic, Peter Bukovec, Pikes Jewelry.

Po 65c: Mary Belec.

Po 50c: Mary Kapelar, Mary Butara, John Melavec, John Lesnak, Johanna Melavec, Mary Bender, Mary Glavac, Anthony Koper, Abram Bros., Abdalla Br. Kata Parc, Josephine Klancer, Mary Louse, Mary Suhadolnik, Charles Meyer, Fred Homak, Frank Granda, Kata Bezjak, Florence Kaiser, Luba Tomasin, Helen Klaucic, Frank Mikulich, Ana Podbevsek, Walter Brezovic, Manculich, Jos. Brumensky, Jernej Znidarsic, John Potakar, Jos. Wissmer, Jernej Rodish, Mary Turak, Frances Bevec, John Pilat, Frances Osaben, Ana Govekar, Jakob Napotnik, Rose Klucar, John Chovonec, Julija Koslin, Mrs. Hren, Agnes Cernetic, Louis Kolar, Pauline Vrbas, Frank Koss, Antonia Kusar, Mary Rovnsek, Vincent Genza.

BRADDOCK, N. BRADDOCK, RANDKIN, PA. IN OKOLICA—

Družini Pirc in družini Hotujec in družini Crnic se prav prisrčno zahvaljujemo za vso pomoč in prijaznost, ki so nam jo izkazali.

Po \$8: Frank Pirc.

Po \$6: Frances Zimmerman.

Po \$2.50: Mary Zefran.

Po \$2: Mary Mule, Martin Pupich, Ana Petelen, Mary Hudale, Frances Brancel.

Po \$1.50: Johanna Baraga.

Po \$1: Mary Kinkella, Cecila Kinkella, Frank Zefran, Anna Simec, Mary Bruzak, Anthony Safran, Mary Anzlovar, Mary Volovich, Joe Rogina, Anton Mramor, Frances Mlakar, Frances Kosir, Johanna Cesnik, John Cvetan, Mary Barbis, Edward Brancel.

Po 75c: Katarina Planinac.

Po 50c: Mary Steveson, Mrs. Madrovec, Martin Bozie, Mary Marnic, Mrs. Safran.

TURTLE CREEK, PA.—

Po \$3: Frances Oblock.

CLEVELAND, OHIO—

Po \$10: Rt. Rev. John J. Oman.

Po \$5: Neimenovana.

Po \$2: John Hribar, Frances Marnolt, Helen Schneider, Mrs. Jevnik—za lučke.

Po \$1: Ana Kos, Frances Permus, Joe Besenčar.

LORAIN, OHIO—

Po \$2: Mrs. Mary Pogachar.

EAST MOLINE, ILL.—

Po \$1: Jacob Butcher.

CALUMET, MICH.—

Po \$5: Mrs. Kostelic.

WAUKEGAN, ILL.—

Po \$20: Mrs. Mary Barle.

SHEBOYGAN, WIS.—

Po \$1: Mrs. Pregeljc.

KANSAS CITY, KANS.—

Po \$10: Neimenovana.

STEELTON, PA.—

Po \$5: Mr. in Mrs. Jakofčič.

CHICAGO, ILL.—

Po \$55: Mrs. Widmar starejša za večno luč.

Po \$25: Mr. John Sever.

Po \$5: Mrs. Duller.

Po \$3: Joseph Oblak, George Gabriel.

Po \$1: Mr. in Mrs. Rovanšek.

Blagoslavljajte!

Ne samo duhovniki, vsak kristjan more križati in blagoslavljati. Preden so naše pobožne matere načele hleb kruha, so vselej naredile prej z nožem znamenje križa. Prav tako naši očetje. Preden so se podali z vozom na pot, so vselej na začetku poti naredili z bičem znamenje sv. križa s pobožnim vzdihom: Sv. Križ božji! — Same lepe naše stare slovenske pobožne navade, ki pa žal vedno bolj izginjajo! — Ko so naše matere spravljale k počitku najdražje, kar so imele na zemlji, svoje otroke, so jim pritisnile gorak poljub in jih z znamenjem sv. križa na čelu priporočile Bogu in angelu varuhu . . . Da se pa kdo

prekrižal, o tem se ni slišalo.

— In danes?! Kakor one nečedne živali h koritu, tako sedajo "moderni" ljudje k mizi, ker jih je pač sram pred drugimi in se nočejo izdati z znamenjem sv. križa, da so kristjani. —

ODKRITOSRČNOST

"Če je, gospod, stanovanje v vašem hotelu ceneje, bom ostal cel teden." — "Tega pa ne vem, ker cel teden pri nas še nikdo ni ostal."

MOLIERE IN ZDRAVNIK

Slavni Moliere je ležal na smrtni postelji. Še v zadnjih urah ni zgubil svojega humorja. Zjutraj pride zdravnik in pravi: "Zakašljajte!" — Moliere zakašlja, zdravnik pa maže z glavo in pravi: "Pa res težko kašljate." Moliere na to: "Vidite, tako je to: Pa sem se celo noč vežbal v kašljanju."

VSAK DAN NEKAJ.

"Zakaj ste se javili k raportu, Novak?" — "Zato, ker sem bil včeraj pijan." — "Saj ste danes zopet pijani." — Za to pijanost se bom pa javil jutri."

PRIPRAVLJEN NA VSE

"Slišal sem, da se je stričeva bolezen pohujšala?" — "Da, je tako. Sem pripravljen na vse." — "Res? Sem pa misil, da boš podedoval samo polovico."

ZADNJKRAT

"Pri sankanju ste se zaleteli v drevo; gotovo ste sankali danes prvikrat?" — "O ne, zadnjikrat!"

KAJ JE KJE NA STRANEH TE ŠTEVILKE:

Žalostna vest	str. 1
Naša pobožnost o Binkoštih — P. M. Turnšek	2
Prošnja za mir	2
Mlada Slovenija v Kanadi — P. Bernard Ambrozich	3
Ob Bretonjskem ognjišču — Bazin — V. B.	6
Lamotski župnik — Haluška — P. Evstahij	7
V premislek	10
Na delo za naša narodna svetnika — P. H. Bren	13
Glas iz groba ob Soči — F. Tergelj	17
Jubilant p. Benigen prioveduje	19
Poučiljive zgodbice — P. Martin Stepanich	20
Orgelske piščali — Lj. Slovenec	21
Koroške pravljice — Prva: Martin, V. Medendorfer	23
Gospodov dan	24
Salamonova sodba	26
Novega kaj pri Mariji Pomagaj	27
Juniors' Friend — P. A. Madic	34

JUNIOR'S FRIEND

A MESSAGE FROM THE SACRED HEART

A message from the Sacred Heart;
What may its message be?
"My Child, My Child, give Me thy heart—
My Heart has bled for thee."
This is the message Jesus sends
To my poor heart today,
And eager from His Throne He bends
To hear what I shall say.

A message to the Sacred Heart;
Oh, bear it back with speed:
"Come, Jesus, reign within my heart—
Thy Heart is all I need."
Thus, Lord, I'll pray until I share
That whom whose joy Thou art;
No message, dearest Jesus, there,
For heart will speak to heart.

THE MONTH OF JUNE

The month of June has many interesting facts to proclaim it a most important month. Summer and vacation time begin in June; Graduation exercises take place all over the country, from grade schools, high schools and universities; its the month of the blushing June brides. However, for the Catholic world its greatest importance lies in its religious significance: the month of June is one of special devotion to the Sacred Heart of Jesus. It is very dear to all lovers of the Sacred Heart. Not only the feast, which Our Lord Himself designated as a day of special honor to His Sacred Heart, but the whole month is consecrated to this purpose by decree of the Church and by the loving hearts of the Faithful.

The Feast of the Sacred Heart falls this year on Friday, June 20th. Before it, novenas or at least Tridua will be held in most churches. But we should not limit our devotions to these few days. The whole month belongs to the Sacred Heart.

Every Catholic family should be consecrated to the Sacred Heart. In His private revelations to St. Margaret Mary, our Lord promised to souls devoted to His

Sacred Heart that He would "establish peace in their homes," "comfort them in all their afflictions," and "bless every place where a picture of My Heart shall be set up and honored." Every home needs the peace of Christ.

CATHOLIC AVIARY

The Zoo is an interesting place; hours can be spent at the different exhibits of strange animals. Their antics are laugh-provoking and sometimes almost human. We could speak of the lions and tigers; write about the bears and monkeys; but, our title proclaims that the subject is to be birds.

Strangely enough this peculiar species of bird is far from extinct yet none of the world's aviaries can boast of a specimen. It has traits that are strangely reminiscent of the ostrich which, at the approach of apparent danger, hides its head and feels quite safe from the enemy. It is not, decidedly not a beautiful bird—more like a vulture that is to be found wherever dead and decaying bodies foul the air. It resembles the blue jays—those little thieves every camper is acquainted with most intimately. There are certain qualities this bird of ours has in common with the crow and its raucous call, the parrot and its one track speech, the eagle which soars so high and yet is noted as a bird of prey—our bird has something in common even with the robins, those harbingers of Spring.

It is undoubtedly a Catholic bird commonly called the "Easter Bird." I can see the intelligent lighting up of your faces. But, you still cannot see how our Easter Bird compares with the various species named above? Like the ostrich, the Easter Bird hides his head at the least mention of Confession and Communion, of Sunday Mass and Friday Abstinence; like the vulture, wherever there is a scandal or criminal immoralities—they are sure to be involved; like the blue jays, since they have no honor and respect for holy things, these Easter Birds would rob faithful Catholics of their pleasure and happiness in the Catholic Faith. These Easter Birds claim to be free from the shackles of religion and like the eagle can indulge in all pleasures of the flesh without fear of punishment. Yet, they vainly beat their wings in the cage fashioned by their sins and vices. The robins are at least free to come and go—but these

Catholic Birds are not free. When you see them in church you know that Easter is at hand—the Easter Birds have arrived.

Must you laugh at the above comparisons? I assure you that it isn't funny—it is serious. These Easter Birds—Catholics who appear in Church at Easter time and perform their Easter Duty find the task very irksome, they annoy their fellow worshippers by their not least, they are the terror of the confessors. They not least, they are the terror of the confessors. They make the duty of the confessor a loathsome and detestable ordeal. "I didn't kill anybody; I didn't steal anything—that's all I can remember." And the priest must spend the next ten minutes "dragging" out of them various transgressions and helping them make a worthy confession. They never learn, these Easter Birds. Appealing to their pride is of no avail, threatening them with hell is a pleasant pastime. "I guess I'll finish up down 'there' anyway," is their answer. The laughing stock and proverbial goat of the Catholic world are the "Easter Birds." Permit me to extend to you my sincere condolences—if you are one of them; my sincere congratulations, if you have finally graduated from their ranks of ignominy.

"TO MY GRADUATES"

God be in all you see, Day by day,
God be in all you do, think and say;
Keep you ever by His side,
He, your Maker, a Friend and Guide,
Quick to bless, and slow to shide
Through life's way.

—S. M.M. (St. Christine's Flash)

ST. ANTHONY OF PADUA

In 1221 St. Francis held a general chapter of Assissi; when the others dispersed, there lingered behind, unknown and neglected, a poor Portuguese friar, resolved to ask for and to refuse nothing. Nine months later, Fra Antonio rose under obedience to preach to the religious assembled at Forli, when, as the discourse proceeded, "the Hammer of Heretics," "the Ark of the Testament," "the eldest son of St. Francis," stood revealed in all his sanctity, learning, and eloquence before his rapt and astonished brethren.

Devoted from earliest youth to prayer and study among the Canons Regular, Ferdinand de Bulloens, as his name was in the world, had been stirred, by the spirit and example of the first five Franciscan martyrs, to put on their habit and preach the Faith to the Moors in Africa. Denied a martyr's crown, and enfeebled by sickness, at the age of twenty-seven he was taking silent but merciless revenge upon himself in the humblest offices of his community.

From this obscurity he was now called forth, and for nine years, France, Italy, and Sicily heard his voice, saw his miracles, and men's hearts turned to God. One the city of Padua, his host saw brilliant rays streaming the city of Padua, his host say brilliant rays streaming under the door of the Saint's room, and on looking

through the key-hole he beheld a little Child of marvellous beauty standing upon a book which lay open upon the table and clinking with both arms round Anthony's neck. With an ineffable sweetness he watched the tender caresses of the Saint and His wondrous Visitor. At last the Child vanished, and Fra Antonio, opening the door, ordered his friend, by the love of Him Whom he had seen, to "tell the vision to no man" as long as he was alive.

Suddenly, in 1231, our Saint's brief apostolate was closed, and the voices of children were heard crying along the streets of Padua: "Our father, St. Anthony is dead." The following year, the church-bells of Lisbon rang without ringers, while at Rome one of its sons was inscribed among the Saints of God.

"Gone to the Devil"

Many expressions in English can be traced to an odd origin. One of the oddest is that of "Gone to the Devil."

In old Fleet Street, London, there was, in former days, a tavern that boasted the sign "St. Dunstan and the Devil." It was frequented by members of the legal profession because of its excellent food and drink. When a lawyer went out to dinner, he would put a notice on his door, "Gone to the devil."

As many members spent too much time at the famous tavern, to the neglect of their legal profession, "Gone to the Devil" eventually came to be a synonym for "gone to his ruin."

Come What May

Arnold Lunn (Little Brown, '41)

A well-known nun, when the opponents of Notre Dame were leading by 14 points, removed the statue of Our Lady from the top of the radio and substituted a statue of St. Joseph. "After all," she remarked philosophically, "it's a man's game."

Another nun removed the statue of her founder from the radio and placed it on the sill outside the window. It was snowing at the time. "You don't come in if Notre Dame doesn't win," she remarked grimly.

Department Department

Why do Catholics squeeze into the back seats at Mass? Why do they clutter the vestibule and leave all the front pews empty?

The Gospel says the Publican went back to his home justified rather than the Pharisee. Why. Because he stayed in the rear of the temple to make his prayer? I don't think so. It was not the front or the back of the temple that caused justification, but the difference between pride and humility of soul. So with Catholics today. It cannot be stated that those who take the front pews are bad Catholics (poor Sisters) nor that those who take the back seats are good Catholics, nor vice versa. As far as I know, the Catholic Church is going to wait until the day of judgment for the separation of the sheep from the goats. But if you take the choicest seat at a football game, why not also in church? The choicest seat in church is in front.

MAIL BAG

Dear Juniors' Friend,

This is my first letter to you so I will introduce myself. My name is Anthony Horzen. I am fourteen years of age and am a freshman at St. Bede's Academy, Peru, Ill. I like the school very much and also my professors who are all Benedictine Fathers except for one layman. I wish you would (if possible) find a PenPal for me. Please Father, try anyway. I am enclosing my entry for the crossword puzzle contests . . . Sincerely yours, **Anthony Horzen** (Princeton, Ill.)

I'm answering your letter the same day I received it. I was awfully glad and I want to thank you a million times for sending me the little remembrances and also for praying for Mom . . . Gee, did I laugh when I read that the "little bird" told you all about me, because I know it wasn't true . . . **Helen Kalister** (Cleveland, O.)

Surprised? I don't blame you, for I haven't written since ??? (November(I think). Since school lessons occupy most of my time, I don't find the time to write, but I do however, keep up with and read the "Juniors' Friend." I enjoy working crossword puzzles very much and am enclosing my contest entry for April. I wish you a Happy Summer Vacation! . . . **Angela Marolt** (Gilbert, Minn.)

It is with great pleasure that I take up my pen to write you a few lines. First I must thank you for the lovely card you sent to me and the others also . . . Everything is just beautiful here. Each morning as Father says Mass in the chapel the sun peeps through the window and again one can hear the sweet blending notes of the birds as though they were answering the priest's "Dominus Vobiscum." . . . **Josephine Lindic**.

It seems so wonderful to come to chapel early, to find the windows open and the songs of robins mingling with the Sisters' Office. How inviting the outdoors are now! From the Sewing room I can see all around and nothing escapes me. At meals I'm seated opposite the west and witness the glorious sunset every evening. It seems as if everything had been touched by a magic wand . . . Father, we were so glad to see you on that Saturday! And the letter that followed the visit was beautiful. I don't know how many times we read it . . . We heard from Newburg lately. Father Slapšak sent us the Vestnik. How excited we were—for it arrived with your letter. And we are all writing tonite. It's so quiet that I just noticed that two of our pens scratched . . . We are looking forward to retreat—and then Reception! Pray for us, Father! . . . **Josephine Hrvatin**.

Since all the rest of the candidates are dropping you a few lines and thanking you for the letter and Holy Card, I also will do my bit. Father, you asked in your letter if any of us need a Daily Missal. I am in need of one and would greatly appreciate the favor. Every

time that I will pray out of it, I will say a little prayer for you, Father . . . May God Bless you! . . . **Theresa Kavas**.

This is a letter from the only candidate left. As you probably know, on February 15th, both Josephines and Theresa became Postulants and left me alone. I was pretty blue as I watched them leave for Sister Provincial's office. And when they came back with capes and veils—I just couldn't understand why school was necessary. I can hardly wait till I'm finished with High School, so that I will also be among those asking for capes and veils . . . In the letter you wrote to Josephine, you mentioned that if any of us does not have a Daily Missal you'd provide her with one. Ever since I came here I was wishing I had one but didn't have any idea when I'd ever get it. You just can't imagine the amount of prayers I'd say for you everytime I use it! . . . **Anne Ujsec**.

Just think! School will soon be out and I won't have to write any more themes in English. By the way, I asked my teacher what "de gustibus non est disputandum" meant. Sister said she thinks it means "it is not cultural to dispute." Is that right? . . . The weather in Detroit is just fine for playing tennis. Do you ever play tennis? Or are you just a bowling fan? I hope you enjoy the Redeemer Weekly's I sent you. I certainly like to read the "Juniors' Friend" . . . I don't know whether you will like this idea or not, but I think a lot of boys and girls would like to see a question box in the A. M. Just one or two question every time. I thought perhaps the boys and girls might like to send in a few questions. Of course, you could pick out the most interesting ones and print them . . . Yours truly, **Pauline Rose** (Detroit, Mich.)

May dad asked me how long will my letters continue to appear in the A. M. . . School will soon be over for a nice vacation. My oldest brother is going to graduate from the Swatara Township High School. I never told you about the rest of the family. I have three brothers, Joseph is the oldest, Martin next, and James the youngest

. . . We had the coronation of the Blessed Virgin May 25th at our Church. The girl that crowned the Blessed Virgin wore a lovely satin gown and veil. She had eight attendants dressed in different color gowns. There also was a large procession of little girls dressed in white and altar boys in their white cassocks. The altars were decorated beautifully especially though around the statue of the Blessed Virgin . . . Yours in Christ, **Eliz. Kostelet** (Enhaut, Pa.)

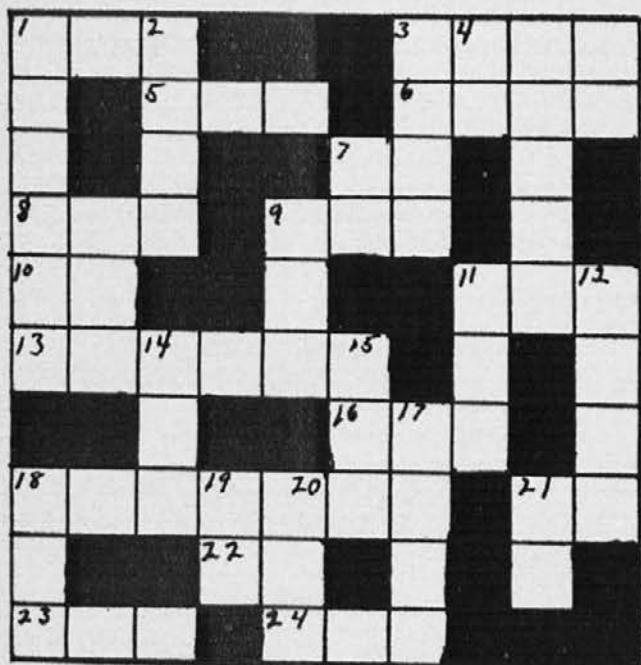
I am in the Andrew Cook School and I'm in the third grade. I have heard about your nice offer to the children in Waukegan and North Chicago. And I'd like to have you send me a little remembrance . . . **Virginia Spoff** (Waukegan, Ill.)

I am in the third grade at the Mother of God School. My favorite study is Religion because we spend the most

time on it. It seems that you get to like the study that you spend the most time on . . . Before I forget I want to tell you that I heard about the gift that you will send to boys and girls in Waukegan and North Chicago. When they write to you, of course. And I'd like it very much if you would send me one . . . **Geraldine Novak** (Waukegan, Ill.)

WINNERS OF THE CROSS WORD PUZZLE FOR MAY: TIE BETWEEN TWO BOYS: JOSEPH DOLINAR OF IMPERIAL, PA. AND PAUL SHUBITZ OF DULUTH, MINN.

Contest for June is the Third in a series of Four Cross Word Puzzles. Winners of May Contest will be announced next month. You still have time to send in your solution of the Puzzle.

DOWN**ACROSS**

1. boys name	1. boys nickname
3. a way	3. strong winds
4. boys nickname	5. et in latin
7. preposition	6. a tree
12. to recognize	7. preposition
14. first woman	8. month of year
15. to color	11. to have taken food
17. garden of paradise	12. preposition
19. anno domini (abbrev.)	13. to beg
20. texture of rope	15. to seed
	18. opposite of no
	20. to dream
	23. southwest (abbrev.)
	24. district attorney (abbrev.)
	25. to make a mistake
	26. metal

Puzzle by: Gertrude Repp, 905 Wadsworth Ave., Waukegan, Illinois, Mother of God High School, Sophomore.

Please Try to Smile

Sambo had seen a ghost and as he related his experience his knees sagged. "Yas, sah," he shuddered, "Ah'd jes' come out of the cowshed with a pail of milk in mah hand. Den Ah hears a noise an' de ghost appears befor' me."

"And were you scared?" asked one of his listeners. "Did you shake with fright?"

"Ah don't know what Ah shook with," replied Sambo. "Ah, cain't say Ah shook at all; but when Ah got in

de house dere warn't no milk in de pail—only two pounds of butter."

Mr. Ducken, the new foreman, was making the rounds the first morning and came on John idling behind some crates.

"I am Ducken, the new boss," he said.

John answered, "So am I."

Nephew: "I've had my nose broken three times and every time it was in the same place."

Uncle: "I should think you'd keep your nose out of such a place."

Teacher: "Junior, what is etiquette?"

Junior: "Oh, that's the noise you mustn't swallow your soup with when there's company."

QUESTION BOX

Why do you not have Mass in the Afternoon or evening instead of the morning. The Crucifixion took place in the afternoon and the Last Supper in the evening.

Ans.: It is not essential that Holy Mass be offered in the morning. Mass in the afternoon or evening would be quite valid. The Church however, exercising her God-given power to regulate all that pertains to divine worship has decreed that Mass should be celebrated in the morning. This is done in honor of the fact that Christ was born in the morning and rose from the dead in the morning, thus commencing and completing His work of redemption at that time of the day.

What Language Did Christ Speak?

Ans.: The language in common use in Palestine at the time of our Lord was Aramaic. This was the tongue spoken by Christ. Aramaic was a Semitic dialect and related to Hebrew much as Italian is related to Latin. Just as Italian children of today say their prayers in Latin and understand that language, so too in the days of our Lord. Those who understood Aramaic likewise understood Hebrew, the language from which Aramaic was derived. Our Lord therefore spoke both Aramaic and Hebrew.

PLEASE LORD

Give me a good digestion, Lord,
And also something to digest.
Give me a healthy body, Lord
With sense to keep it at its best.
Give me a healthy mind, Good Lord,
To keep the good and pure in sight.
Which seeing sin is not appalled,
But finds a way to set it right.
Give me a mind that is not bored,
That does not whimper, whine or sigh.
Don't let me worry over much
About this fussy thing called I.
Give me a sense of humor, Lord;
Give me the grace to see a joke,
To get some happiness from life
And pass it on to other folks.

(An old English prayer found in Chester Cathedral)

POŚLJI GOSPOD DELAV- CEV ZA VINOGRAD SVOJ...

Kaj pomaga hišica, če ni koga, ki bi v njej stanoval, kaj pomaga slovensko semenišče, če bi v bodočih letih imeli po-manjkanje v na-raščaju.

Gospod bo pomagal, pravimo. In trdno verujemo, da bo. Apeliramo pa tudi na vas, družinski očetje, družinske matere, da nam priskočite na pomoč za rekrutacijo božjih moči, slovenskih svečenikov in redovnikov.

Samostan nam je narod postavil, sedaj nam naj še narod pomaga, da dobimo kaj novega naraščaja.

Študentov imamo petnajst, v novih prostorih lahko naselimo najmanj 36, če ne več.

V tej ali oni naselbini poznate tega ali onega dobrega študenta, ki bi si hotel izvoliti boljši del: Gospodovo službo. Nagovorite ga ob času, da vstopi v vrsto slovenskih semeniščnikov. Pišite na Predstojništvo v Lemont, St. Mary's Seminary, da poznate tega ali onega, ki goji skrito željo, da bi bil duhovnik ali redovnik.

Pogoji za sprejem so: Zdrav mora biti, s povoljnim uspehom mora končati High School, ki ima med svojimi predmeti tudi latinščino, katoliških staršev mora biti, na dobrem glasu in v starosti od 15 do dvajset let.

Stori kaj v ta blagi namen. Vsak tvoj korak v ta namen bo od Boga blagoslovjen.

* * *

V samostan sprejemamo tudi mlade fante in može, ki bi hoteli ostati pri nas kot bratje.

Koliko je tudi takih mož in fantov po naših naselbinah, ki niso imeli nobene višje šole, pa jih vseeno kliče notranji glas k popolnejšemu duhovnemu življenu.

Rade volje sprejmemo vsakega, ki bi se odločil za ta korak, da le izpolni vse pogoje, ki so stavljeni za sprejem v redovniški stan. Pokoji, kateri so . . . ?

Biti mora zdrav, to zato, da že ni prvo leto v breme redovniški družini.

Ne sme imeti kakejetike ali druge skrite bolezni, zdrave pameti mora biti.

Ni mu treba imeti nobenega premoženja ali prinesti denarja, samo zavezati se bo moral takoj ob vstopu, da ne bo od samostana zahteval nobenih plačil za slučaj, če bi se po letih, pred izpovedjo svojih obljudskesal in šel med svet nazaj.

Opravljal bi tukaj v samostanu razna oskrbniška dela, rokodelsko obrt, farmarske opravke. Dela dovolj. Našel bo pa tudi tukaj na farmi dosti prostega časa za oddih in počitek. Če ga kuhinja veseli, bo lahko šel tudi na to ali ono našo župnijo za hišnega oskrbnika in pomagača v župnišču. Pomagajte, pišite na predstojništvo v Lemont.

Sveti Jožef, ki si bil vsem kristjanom vedno dober pomočnik, zlasti v najpotrebnejših rečeh, k Tebi se obračamo v zaupanju.

To zaupanje nam ni bilo osramočeno v lanskem in letošnjem letu, ko si toliko dobrih src odprl za našo stvar in nam naklonil toliko dobrotnikov, da smo lahko v nekaj mesecih postavili novo hišo.

Vemo, da boš tudi tej prošnji ustregel in pomagal. Hišo so nam zidarji postavili, toda kaj bomo s hišo, če je ne moremo spremeniti v dober in topel domek.

Hišo zidarji postavljajo, dom si pa moramo sami urediti, smo brali v lepi knjigi o Tebi med letošnjimi duhovnimi vajami. Dom, ki bo predvsem prevzet z blagodiščim kadilom krščanskega življenja. Ti si tudi postavljal Nazarško hišico, še lepše pa si uredil domek Mariji in Jezusu z svojim lepim vzglednim življenjem.

Tudi mi obljudljamo, da se bomo v hiši, ki si nam jo Ti postavil, ravnali po Tvojem zgledu in iz te hišice napravili božji grad, kjer bo Vsemogočni prebival.

Ali misliš, da ne bo v duhu sv. Frančiška, če Te sedaj prosimo, da nam še več dobrotnih src odpreš, ki bodo prispevali v poseben sklad, da lahko vse altarje plačamo, da lahko dolg za tabernakelj poravnamo in vse, kar smo ši omislili novega pravzaprav kar "na puf". V zaupanju da bo sveti Jožef tudi sedaj priskočil na pomoč. Ali smo predrzno zaupali?

Daj nakloni nam nekaj dobrotnih src, ki bodo plačali za glavni altar Marijin. 1800 dolarjev stane. To veš.

Daj nakloni nam nekaj dobrotnih src, ki bodo poravnali dolg za altar sv. Srca, za altar sv. Frančiška, za altar sv. Antona, pa še za Tvoj altar, vsak je stal 800 dolarjev. Tudi to veš. Nekaj Francetov zbudi, pa Tončkov, pa Jožetov in častivcev sv. Srca.

Daj nakloni nam nekaj dobrotnikov, ki bodo odrinili nekaj denarcev za hišico sv. Evharistije. Malo predraga je bila, res, toda v sv. pismu je napisano, da pri Bogu ni treba štediti. Saj poznaš tisto mesto v sv. pismu, ko se Judež jezi na Magdaleno . . .

Glej, kaj vse Te prosimo. Skoraj se bojimo, da je preveč. Skoraj si ne upam izreči zadnje prošnje, da bi nam naklonil tudi dobrotnike za slikana okna v cerkvi. Sonce malo preveč pripeka poleti, da kar ne moremo zbrano opravljati brevir. Če hočeš, da bomo bolj zbrani, še pri tej zadnji stvari pomagaj. Če pa misliš, da je odveč imeti v frančiškanski kapeli slikana okna, se bomo pa udali, brez nevolje se bomo še zanaprej dali od sonca žgati. Ne bo treba v vicah goreti.

Dolga molitev, sebična molitev. Kaj praviš, sv. Jožef?

Naj se zgodi božja volja po Tvoji priprošnji.